

Πρόταση Πορίσματος του ΣΥΡΙΖΑ – Προοδευτική Συμμαχία μετά την ολοκλήρωση των εργασιών της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής των Ελλήνων «με αντικείμενο την εξέταση της υπόθεσης παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ- ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΑΛΛΑΓΗΣ και ευρωβουλευτή κ. Νίκου Ανδρουλάκη από την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (ΕΥΠ) ή και από άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, την επιβεβαιωμένη απόπειρα παγίδευσης του κινητού του με το κακόβουλο λογισμικό predator, την παράνομη χρήση αυτού στην Ελληνική επικράτεια και την έρευνα για την ύπαρξη ευθυνών του Πρωθυπουργού κ. Κυριάκου Μητσοτάκη και κάθε άλλου εμπλεκόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου.

(άρθρα 68 παρ. 2 του Συντάγματος και 144 παρ. 5 εδ. β' του Κανονισμού της Βουλής των Ελλήνων)

1.Εισαγωγή

Η παρούσα Επιτροπή συγκροτήθηκε με απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής των Ελλήνων σύμφωνα με τα άρθρα 68 παρ. 2 του Συντάγματος και 144 παρ. 5 εδ. β' του Κανονισμού της Βουλής, μετά από Πρόταση των Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής, που υπερψηφίστηκε από 142 βουλευτές (σύσσωμη η αντιπολίτευση), ενώ οι 157 βουλευτές της ΝΔ ψήφισαν «παρών». Αντικείμενο της Επιτροπής είναι η εξέταση της υπόθεσης παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΑΛΛΑΓΗΣ και ευρωβουλευτή κ. Νίκου Ανδρουλάκη από την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (ΕΥΠ) ή και από άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, την επιβεβαιωμένη απόπειρα παγίδευσης του κινητού του με το κακόβουλο λογισμικό Predator, την παράνομη χρήση αυτού στην επικράτεια και την έρευνα για την ύπαρξη ευθυνών του Πρωθυπουργού κ. Κυριάκου Μητσοτάκη και κάθε άλλου εμπλεκόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου. Συμπληρωματικά η Ολομέλεια αποφάσισε, με βάση την πρόταση που υπερψηφίστηκε, την εξέταση της υπόθεσης επισύνδεσης από την ΕΥΠ και παγίδευσης του κινητού του από το ανωτέρω κακόβουλο λογισμικό Predator του δημοσιογράφου κ. Αθανάσιου Κουκάκη αλλά και της υπόθεσης των συνακροάσεων στο τηλεφωνικό κέντρο του ΚΚΕ.

Ειδικότερα η Ολομέλεια με την απόφασή της ζήτησε να διερευνηθούν μεταξύ άλλων τα εξής:

Ποιος ζήτησε τη "νόμιμη επισύνδεση" των επικοινωνιών του κ. Ν. Ανδρουλάκη, για ποιο λόγο και σε ποια τεκμηρίωση στηρίχθηκαν οι λόγοι "εθνικής ασφάλειας"; Λήφθηκε υπόψη η ιδιότητα του κ. Ανδρουλάκη ως μέλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου; Ήταν, ο κ. Ανδρουλάκης ελεγχόμενος για κατασκοπεία ή τρομοκρατία ή επιβουλή κατά του πολιτεύματος και της εδαφικής ακεραιότητας της χώρας; Ποιος επιχείρησε να παγιδεύσει το κινητό τηλέφωνο του προέδρου του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΑΛΛΑΓΗΣ με το κακόβουλο λογισμικό Predator; Συνδέεται το γεγονός με την δήθεν "νόμιμη επισύνδεση" στις τηλεφωνικές επικοινωνίες ενός προσώπου και, εν τέλει, ενός κόμματος από την Ε.Υ.Π.; Υφίσταται δίκτυο διασυνδεδεμένων άμεσα ή έμμεσα με την Ε.Υ.Π ιδιωτικών εταιρειών που συνεργάζονται με το Κέντρο Τεχνολογικής Υποστήριξης Ανάπτυξης Καινοτομίας (ΚΕΤΥΑΚ) της ΕΥΠ ή με οποιαδήποτε άλλη χρηματοδοτούμενη από το ελληνικό κράτος οντότητα;

Σε ποιες συγκεκριμένες περιπτώσεις πολιτικών και άλλων προσώπων έχουν υπάρξει επισυνδέσεις ή παγιδεύσεις τηλεφώνων με τη χρήση κακόβουλου λογισμικού και για ποιο χρονικό διάστημα; Ποιοι δύνανται να χρησιμοποιούν το κακόβουλο λογισμικό predator στην ελληνική επικράτεια και ποιες οι σχέσεις αυτών με πολιτικά πρόσωπα και δημόσιους λειτουργούς;

Υπάρχει στην κατοχή και ποιων το περιεχόμενο των υποκλοπών της ΕΥΠ; Ακολουθήθηκε η στο νόμο προβλεπόμενη διαδικασία γνωστοποιήσεων των σχετικών εισαγγελικών διατάξεων; Συντάχθηκαν οι προβλεπόμενες εκθέσεις και σε ποιους κοινοποιήθηκαν; Σε ποιες υπηρεσίες, οργανικές μονάδες και πρόσωπα γνωστοποιήθηκαν τα αρχεία που δημιουργήθηκαν από την επισύνδεση της ΕΥΠ στο κινητό του Νίκου Ανδρουλάκη;

Με την ίδια παραπάνω απόφαση ορίστηκε και η προθεσμία για την ολοκλήρωση των εργασιών της Επιτροπής και την υποβολή του πορίσματός της σε ένα (1) μήνα από τη συγκρότησή της.

2. Διαδικαστικά ζητήματα που τέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής – Προεδρείο, κατάλογος μαρτύρων και έγγραφα

Κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων της Εξεταστικής Επιτροπής διαπιστώθηκαν οι ακόλουθες θεσμικές παρεκτροπές της κυβερνητικής πλειοψηφίας:

α) Συγκρότηση Προεδρείου: Από τις πρώτες κιόλας συνεδριάσεις έγινε ξεκάθαρη η διάθεση με την οποία προσήλθαν τα μέλη της Επιτροπής που πρόσκεινται στην κυβερνητική πλειοψηφία. Στην εναρκτήρια συνεδρίαση, οι βουλευτές από την πλευρά του ΣΥΡΙΖΑ Προοδευτική Συμμαχία, του Κινήματος Αλλαγής, του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και του Μέγα 25 ζήτησαν τη συγκρότηση διακομματικού προεδρείου, επικαλούμενοι τόσο τη φύση και το αντικείμενο της Επιτροπής όσο και τον σεβασμό στο Σύνταγμα. Η Νέα Δημοκρατία, ωστόσο, απέρριψε το σχετικό αίτημα με προφάσεις και προσχήματα. Έτσι, Πρόεδρος της Επιτροπής, έπειτα από πρόταση της πλειοψηφίας, εκλέχθηκε ο βουλευτής της ΝΔ Γιάννης Κεφαλογιάννης λαμβάνοντας 16 ψήφους, ενώ στην κάλπη βρέθηκαν 12 λευκά ψηφοδέλτια. Αντιπρόεδρος εκλέχθηκε η βουλευτής της ΝΔ Άννα Μάνη-Παπαδημητρίου με 16 ψήφους και 2 λευκά, ενώ ο συνυποψήφιος της βουλευτής του ΠΑΣΟΚ- ΚΙΝΑΛ Δημήτρης Μπιάγκης έλαβε 10 ψήφους και δεν εξελέγη. Γραμματέας της Επιτροπής εκλέχθηκε ο βουλευτής της ΝΔ, Στάθης Κωνσταντινίδης, λαμβάνοντας 16 ψήφους και 3 λευκά ψηφοδέλτια, ενώ η συνυποψήφια βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ, Σουλτάνα Ελευθεριάδου, συγκέντρωσε 9 ψήφους και δεν εξελέγη. Στην ψηφοφορία για την ανάδειξη του προεδρείου, ψήφισαν 28 από τους ορισθέντες 29 βουλευτές-μέλη της Επιτροπής, ενώ απουσίασε από τη συνεδρίαση και την ψηφοφορία ο βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ Άγγελος Τόλκας, που συνοδεύει τον πρόεδρο της ΚΟ του κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης Αλέξη Τσίπρα στην επίσκεψή του στην Βέροια.

β) Αποδεικτικά μέσα - Λίστα Μαρτύρων – Έγγραφα: Σύμφωνα με το άρθρο 145 του Κανονισμού της Βουλής «1.Οι Εξεταστικές Επιτροπές έχουν όλες τις αρμοδιότητες των ανακριτικών αρχών, καθώς και του Εισαγγελέα πλημμελειοδικών και ενεργούν κάθε αναγκαία, κατά την κρίση τους, έρευνα για την επίτευξη του σκοπού για τον οποίο συστάθηκαν. Η Βουλή μπορεί με απόφασή της να περιορίσει τις εξουσίες της Εξεταστικής Επι-

τροπής 2. Οι εξουσίες των εξεταστικών επιτροπών ασκούνται με τους όρους και τις διατυπώσεις των άρθρων 146 και 147, καθώς και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας». Σύμφωνα δε με το άρθρο 146 του ΚτΒ:

«1. Η εξεταστική επιτροπή έχει δικαίωμα να ζητεί προφορικές ή γραπτές πληροφορίες από δημόσιες αρχές, διοικήσεις νομικών προσώπων δημόσιου και ιδιωτικού δικαίου, καθώς και από τους πολίτες, με τους όρους των επόμενων διατάξεων του κεφαλαίου αυτού. 2. Η εξεταστική επιτροπή έχει δικαίωμα να ζητεί να προσκομιστούν δημόσια και άλλα έγγραφα που υπάρχουν στα αρχεία του Κράτους. 3. Τα έγγραφα των νομικών προσώπων δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου ζητούνται είτε απευθείας είτε διαμέσου του Υπουργού που ασκεί την κατά νόμο εποπτεία. Οι διοικήσεις των νομικών προσώπων έχουν υποχρέωση να παραδίδουν τα έγγραφα που τους ζητήθηκαν. 4. Ο Υπουργός έχει υποχρέωση να προσκομίζει τα πρωτότυπα ή επικυρωμένα αντίγραφα των εγγράφων που του ζήτησε η επιτροπή. Αν όμως κρίνει ότι με την ανακοίνωσή τους απειλείται βλάβη των συμφερόντων του Κράτους και ιδίως όταν πρόκειται για διπλωματικό ή στρατιωτικό μυστικό που αφορά την ασφάλεια του Κράτους, μπορεί να μην τα προσκομίσει». Ενώ κατά το άρθρο 147 του ΚτΒ, «η Εξεταστική Επιτροπή έχει δικαίωμα να καλεί και να εξετάζει μάρτυρες, να ενεργεί αυτοψία ή να διατάσσει πραγματογνωμοσύνη με τους όρους και τις διατυπώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας». Από τις σχετικές με τη σύσταση και λειτουργία των Εξεταστικών Επιτροπών διατάξεις του ισχύοντος Συντάγματος που διασφαλίζουν το δικαίωμα της κοινοβουλευτικής μειοψηφίας να ασκεί ευρύ κοινοβουλευτικό έλεγχο προς τα κυβερνητικά πεπραγμένα, αλλά και από τις προαναφερθείσες διατάξεις του Κανονισμού της Βουλής, καθώς και εκείνες του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, στις οποίες οι τελευταίες ρητά παραπέμπουν, προκύπτει ότι παρέχονται στις Εξεταστικές Επιτροπές απεριόριστες (αφού μόνο με απόφαση της Βουλής μπορούν να περιοριστούν) εξουσίες, ανακριτικές και εισαγγελικές προκειμένου να διενεργήσουν κάθε αναγκαία έρευνα για την επίτευξη του σκοπού για τον οποίο συστάθηκαν. Επομένως είναι θεσμικά και νομικά ανεπίτρεπτο ο κατάλογος των προς κλήση και εξέταση ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής μαρτύρων να είναι κλειστός και πολύ περισσότερο περιορισμένος αποκλειστικά στις επιλογές της κυβερνητικής πλειοψηφίας, όταν μάλιστα σκοπός της διεξαγόμενης διερεύνησης και του εν εξελίξει κοινοβουλευτικού ελέγχου είναι ακριβώς τα πεπραγμένα της Κυβέρνησης. Παρά τις ρητές αυτές απαγορεύσεις, η κυβερνητική πλειο-

ψηφία κατ' εντολήν προφανώς της ηγεσίας της Κυβέρνησης και του ίδιου του Πρωθυπουργού, ο οποίος είναι και ο κυρίως ελεγχόμενος κατά την παρούσα έρευνα, ως ο άμεσα εμπλεκόμενος, (μετά τη θέσπιση του Π.Δ. 81/2019 (ΦΕΚ 119/8.7.2019), αμέσως δηλαδή μετά από την ορκωμοσία της, με το οποίο η εποπτεία της Ε.Υ.Π., (και των κρατικών ΜΜΕ), που έως τότε ανήκε σε Υπουργό, υπήχθη απευθείας στον Πρωθυπουργό), προχώρησαν σε ένα άρτια εκτελεσμένο κοινοβουλευτικό πραξικόπημα καταπάτησης του Συντάγματος, του Κανονισμού της Βουλής και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Έτσι, απέκρυψαν κρίσιμα στοιχεία από την Εξεταστική Επιτροπή και ο κατάλογος των μαρτύρων που εξετάστηκαν στο πλαίσιο των εργασιών της Επιτροπής καταρτίστηκε, με απόλυτη ευθύνη των μελών της συμπολίτευσης. Οι βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, στοχεύοντας αποκάλυπτα στην προστασία του Πρωθυπουργού και των πολιτικών προσώπων που εμπλέκονται στην υπόθεση, απέρριψαν συνολικά τους προτεινόμενους καταλόγους μαρτύρων των κομμάτων της αντιπολίτευσης και συγκρότησαν ένα κλειστό κατάλογο, με πρόσωπα αποκλειστικά της δικής τους επιλογής. Να σημειωθεί επίσης ότι με ευθύνη της της πλειοψηφίας και του Προεδρείου έγινε αποδεκτή η απαράδεκτη και παράνομη άρνηση του κου Δεμίρη, σημερινού διοικητή της ΕΥΠ, να αποστείλει στην εξεταστική επιτροπή τα έγγραφα που ζητήθηκαν από την υπηρεσία του μεταξύ άλλων τον Εσωτερικό Κανονισμό της ΕΥΠ αλλά και το σύνολο των υπηρεσιακών φακέλων των Κων Νίκου Ανδρουλάκη και Θανάση Κουκάκη.

γ) Απόρρητο των συνεδριάσεων – Πρακτικά – Ασφυκτικές Προθεσμίες

Με ευθύνη εξάλλου της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας αποφασίστηκε παρά τις έντονες αντιρρήσεις σύσσωμης της αντιπολίτευσης όχι μόνο η μη δημοσιοποίηση των πρακτικών μετά από έλεγχο του Προεδρείου για απαλοιφή ενδεχομένως απόρρητων πληροφοριών αλλά ακόμη και η μη διανομή των πρακτικών και των εγγράφων στα μέλη της εξεταστικής επιτροπής με προφανή στόχο να καταστεί δυσχερές το έργο των μελών της επιτροπής. Επίσης να σημειωθεί ότι η προθεσμία των δέκα ημερών που δόθηκε, μετά από πρόταση του Προέδρου της επιτροπής που εγκρίθηκε από τους βουλευτές της συμπολίτευσης, στα μέλη της επιτροπής για να κατατεθούν τα σχέδια πορισμάτων ήταν ασφυκτική και αποσκοπούσε στην ταχύτατη ολοκλήρωση των κοινοβουλευτικών διαδικασιών με στόχο την

αποφυγή περαιτέρω επικοινωνιακής ζημίας για την κυβέρνηση αλλά και την πρόκληση επιπλέον δυσχέρειας στο έργο της επιτροπής.

3. Το ιστορικό της υπόθεσης

Στις 28 Ιουνίου 2022, ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ απευθύνθηκε για τον έλεγχο τυχόν παγίδευσης του τηλεφώνου του από παράνομο λογισμικό στην Ειδική Υπηρεσία κυβερνοασφάλειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία είχε δημιουργηθεί το φθινόπωρο του 2021, μετά την αποκάλυψη σκανδάλων παρακολούθησης τηλεφωνικών συσκευών με τη χρήση του λογισμικού κατασκοπίας Pegasus από την πολωνική κυβέρνηση εναντίον των επικριτών της. Έτσι, η πλειοψηφία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αποφάσισε τη συγκρότηση της εξεταστικής επιτροπής με την ονομασία “PEGA” η οποία ξεκίνησε τις εργασίες της τον Μάρτιο του 2022 και προβλέπεται να τις ολοκληρώσει εντός δώδεκα μηνών.

Από τον πρώτο έλεγχο, που έγινε στη συσκευή του κ. Ανδρουλάκη διαπιστώθηκε η παρουσία ύποπτου συνδέσμου (link) που συνδεόταν με το παράνομο λογισμικό παρακολούθησης Predator (=αρπακτικό, κυνηγός). Ήταν το μοναδικό κινητό ευρωβουλευτή, ανάμεσα σε εκατοντάδες συναδέλφων του (τουλάχιστον διακοσίων) που εξετάστηκαν, στο οποίο είχε γίνει απόπειρα παγίδευσης με το λογισμικό αυτό. Κατόπιν αυτών, σύμφωνα με το σχετικό πρωτόκολλο ασφαλείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, δημιουργήθηκε ένα αντίγραφο και ακολουθήθηκε πιο ενδελεχής έλεγχος και επανέλεγχος. Ακολούθως συντάχθηκε από την ως άνω υπηρεσία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετική έκθεση η οποία εγχειρίστηκε στον κ. Ανδρουλάκη. Για το θέμα αυτό ενημερώθηκαν με επιστολές του κ. Ανδρουλάκη η Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Vera Jourova ο αρμόδιος Επίτροπος κ. DidierReynders η Πρόεδρος της Σοσιαλιστικής Ομάδας κα IratxeGarcia Perez, η Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κα Roberta Metsola και μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου).

Επίσης πρέπει για την πληρότητα του συγκεκριμένου ζητήματος, να σημειωθεί ότι το Δεκέμβριο του έτους 2021, το Citizen Lab, το εργαστήριο του Πανεπιστημίου του Τορόντο που ασχολείται με τις ψηφιακές απειλές κατά των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δημοσιοποίησε μία μακροσκελή έρευνα για ένα μέχρι πρότινος άγνωστο spyware ονόματι

Predator, σημειώνοντας πως μεταξύ άλλων έχει πελάτες και στην Ελλάδα. Το Predator δημιουργήθηκε από μια μικρή εταιρεία με έδρα την Βόρεια Μακεδονία, τη Cytrox, η οποία στη συνέχεια αγοράστηκε από την ισραηλινή Intellexa, μια εταιρεία που έχει έδρα και στην Ελλάδα. Μετά τη δημοσίευση της έρευνας αυτής, δημοσιογράφοι στην Ελλάδα άρχισαν να ερευνούν την ελληνική προέκταση του Predator φτάνοντας στην αποκάλυψη παρακολούθησης του δημοσιογράφου Θανάση Κουκάκη με το συγκεκριμένο λογισμικό, μέσω ενός κακόβουλου λινκ.

Ωστόσο, μετά την κατά τα ως άνω παραλαβή της έκθεσης της εξεταστικής επιτροπής "PEGA" για την οποία έγινε λόγος παραπάνω, και συγκεκριμένα την Τρίτη 26 Ιουλίου 2022, ο κ. Ανδρουλάκης κατέθεσε στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου μηνυτήρια αναφορά για την απόπειρα παγίδευσης της συσκευής του κινητού του τηλεφώνου με το κακόβουλο λογισμικό Predator. Μετά την κατάθεση της αναφοράς αυτής, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ ζήτησε τη σύγκληση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, ενώ αίτημα για έκτακτη σύγκληση της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας, είχε καταθέσει και η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ. Πράγματι στις 29 Ιουλίου 2022 συνεδρίασε η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, κατά την οποία κλήθηκαν σε ακρόαση ο τότε Διοικητής της ΕΥΠ κ. Κοντολέων και ο Πρόεδρος της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών κ. Ράμμος παρισταμένων και των υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Επικρατείας. Ο Διοικητής της ΕΥΠ κ. Παναγιώτης Κοντολέων δήλωσε, ενώπιον του αρμοδίου κοινοβουλευτικού οργάνου, πλήρη άγνοια για την απόπειρα παγίδευσης του κινητού τηλεφώνου του κ. Νίκου Ανδρουλάκη με το λογισμικό Predator. Και, αν και γνώριζε καλά, όπως αποδείχτηκε στη συνέχεια, την επί τρίμηνο παρακολούθηση με το καθεστώς της φερόμενης ως νόμιμης επισύνδεσης του τηλεφώνου του κ. Ανδρουλάκη από την ΕΥΠ, την υπηρεσία δηλαδή, της οποίας προϊστάτο, ως Διοικητής, απέκρυψε εντελώς τούτο. Παραδέχθηκε όμως την παρακολούθηση του δημοσιογράφου Θανάση Κουκάκη από την ΕΥΠ με τη διαδικασία της επισύνδεσης για λόγους εθνικής ασφαλείας χωρίς όμως να αποκαλύψει τους λόγους αυτούς.

Την ίδια ημέρα της συνεδρίασης της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής (Παρασκευή 29 Ιουλίου 2022), ο κ. Ανδρουλάκης ενεχείρισε στην Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ) την προαναφερθείσα μηνυτήρια αναφορά του. Στη συνέχεια στις 5 Αυγούστου 2022, μόλις μία εβδομάδα μετά τη συνεδρίαση της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας και ενώ έγινε αναφορά από δημοσιεύματα σε σχέσεις του κ.

Δημητριάδη με στελέχη της εταιρείας που εμπορεύεται στην Ελλάδα το λογισμικό Predator, εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου του Πρωθυπουργού η ανακοίνωση δύο παραιτήσεων του κ. Δημητριάδη Γενικού Γραμματέα του Γραφείου του Πρωθυπουργού και ανεψιού του και του Διοικητή της ΕΥΠ κ. Κοντολέοντος. Και οι δυο παραιτήσεις έγιναν αποδεκτές από τον Πρωθυπουργό. Η μεν παραίτηση Δημητριάδη δεν αιτιολογήθηκε από το γραφείο του πρωθυπουργού, ενώ σχετικά με την παραίτηση του κ. Κοντολέοντος αναφέρθηκε ότι υπέβαλε την παραίτησή του, «κατόπιν λανθασμένων ενεργειών που διαπιστώθηκαν στη διαδικασία των νόμιμων επισυνδέσεων». Νέος Διοικητής της ΕΥΠ αναλαμβάνει ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εξωτερικών, Πρέσβης Θεμιστοκλής Δεμίρης, ο οποίος, όπως καταγράφεται στη σχετική ανακοίνωση θα ενημερώσει την Επιτροπή. Τη Δευτέρα 8 Αυγούστου 2022, ο Πρωθυπουργός κ. Κυριάκος Μητσοτάκης, σε τηλεοπτική δήλωσή του, αποδεχόμενος τις παρακολουθήσεις κατένειμε τη μεν διοικητική ευθύνη στον τέως Διοικητή της ΕΥΠ, για ελλιπή χειρισμό και υποτίμηση της πολιτικής διάστασης της «νόμιμης επισύνδεσης» και την «αντικειμενική πολιτική ευθύνη» στον μετακλητό δημόσιο υπάλληλο, τέως Γενικό Γραμματέα και στενό συγγενή του. Ισχυρίστηκε δε ότι ο ίδιος «δεν γνώριζε» και ότι, εάν γνώριζε, θα απέτρεπε την παρακολούθηση των τηλεφωνικών επικοινωνιών του κ. Ανδρουλάκη. Στην ίδια δήλωση, ισχυρίστηκε ακόμη ότι οι επισυνδέσεις ήταν τάχα «νόμιμες» και τυπικά επαρκείς, αλλά όχι πολιτικά αποδεκτές.

Στη συνέχεια στις 24 Αυγούστου πραγματοποιείται η Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής η οποία αποφασίζει τη Σύγκληση της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας την Τετάρτη (24/8) για την ακρόαση του νέου διοικητή της ΕΥΠ, Θεμιστοκλή Δεμίρη και την προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση σε επίπεδο πολιτικών αρχηγών στην Ολομέλεια της Βουλής την Παρασκευή (26/8/2022) προκειμένου να εκφραστούν οι θέσεις και οι απόψεις των κομμάτων για τις πρόσφατες αποκαλύψεις στην υπόθεση των παρακολουθήσεων, νομότυπων και παράνομων. Επίσης αποφασίζεται για τη Δευτέρα (29/8) η συζήτηση στην Ολομέλεια της πρότασης του ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝ.ΑΛΛ. για σύσταση εξεταστικής επιτροπής που θα διερευνήσει την υπόθεση παρακολούθησης του κινητού τηλεφώνου του Νίκου Ανδρουλάκη και ενδεχόμενες παράτυπες ενέργειες της ΕΥΠ και για την Τρίτη (30/8) ή Τετάρτη (31/8) έναρξη των εργασιών της επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας για την εξέταση της ίδιας υπόθεσης.

Πράγματι, την Τετάρτη, 24 Αυγούστου, συνεδριάζει η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, με ακρόαση του Θεμιστοκλή Δεμίρη και τη ψηφοφορία για τον διορισμό του

ως νέου διοικητή της ΕΥΠ, με τον ίδιο το Δεμίρη να δηλώνει ότι «apriori δεν εξαιρείται κανείς από τις παρακολουθήσεις». Ακολουθεί, στις 26/8 η προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής, κατά την οποία ο Πρωθυπουργός ως εποπτεύων την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών δηλώνει ότι από το τέλος Σεπτεμβρίου του 2021 ο Νίκος Ανδρουλάκης τελούσε σε καθεστώς παρακολουθήσεων των τηλεφωνικών του επικοινωνιών, για λόγους «εθνικής ασφάλειας» μετά την έκδοση σχετικής διάταξης της αποσπασμένης αρμόδιας για την ΕΥΠ Εισαγγελέα Εφετών, Βασιλικής Βλάχου. Συγκεκριμένα ο Πρωθυπουργός είπε : «...υποδέχθηκα με αυτοκριτική τα όσα συνέβησαν με τη νόμιμη επισύνδεση του τηλεφώνου του κ. Ανδρουλάκη. Όταν την πληροφορήθηκα δεν δίστασα να παραδεχτώ ότι ήταν λάθος. Στο οποίο απάντησα αμέσως με αλλαγές προσώπων στην ΕΥΠ, αλλά και στη Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού. Και στη συνέχεια, με ειδική Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου, που πλέον εγκαθιστά πρόσθετες εγγυήσεις ασφάλειας στις επικοινωνίες».

Στην επόμενη συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής, την 29-8-22 αποφασίζεται η σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής και στις 30/8 αποστέλλονται από την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής οι προσκλήσεις στα εννέα πρόσωπα που καλούνται την Πέμπτη για ακρόαση σε συνεδρίαση σχετικά με την λειτουργία της ΕΥΠ που θα είναι απόρρητη, σύμφωνα με το άρθρο 43Α του ΚτΒ και στην οποία θα παρίσταται ο υπουργός Επικρατείας Γεώργιος Γεραπετρίτης. Τα πρόσωπα αυτά είναι: Ο νυν διοικητής της ΕΥΠ Θεμιστοκλής Δεμίρης, ο τέως και πρώην διοικητής της ΕΥΠ Παναγιώτης Κοντολέων, Γιάννης Ρουμπάτης και Θεόδωρος Δαβίλλας, οι Εισαγγελείς Εφετών, Βασιλική Βλάχου και Κωνσταντίνος Τζαβέλας, ο τέως γραμματέας του πρωθυπουργού Γρηγόρης Δημητριάδης και ο πρόεδρος της ΑΔΑΕ Χρήστος Ράμμος. Κατά τη ακρόαση προσώπων που πραγματοποιήθηκε στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής τέθηκε πάλι το κρίσιμο ζήτημα του απορρήτου της λειτουργίας της ΕΥΠ. Στα πλαίσια αυτά ο πρώην διοικητής της ΕΥΠ, ο πρώην ΓΓ του πρωθυπουργού και η εποπτεύουσα Εισαγγελέας της ΕΥΠ επικαλέστηκαν το απόρρητο και δεν απάντησαν σε σημαντικές ερωτήσεις που τους υποβλήθηκαν.

Την Τετάρτη 7 Σεπτεμβρίου ξεκίνησαν οι εργασίες της Εξεταστικής Επιτροπής με την εκλογή του μονοκομματικού, κατά τον αναφερόμενο στην αρχή του παρόντος τρόπο, προεδρείου της Επιτροπής και τη συζήτηση επί διαδικαστικών θεμάτων. Στις 8/9 αποφασίστηκε από την κυβερνητική πλειοψηφία να κληθούν να καταθέσουν οι διοικητές της

ΕΥΠ Θεόδωρος Δαβίλλας (2012-15), Ιωάννης Ρουμπάτης (2015-19), Παναγιώτης Κοντολέων (2019-22), ο νέος διοικητής Θεμιστοκλής Δεμίρης, οι επικεφαλής της ΑΔΑΕ και της Αρχής Διαφάνειας, οι νόμιμοι εκπρόσωποι των εταιρειών Krikel Σταμάτης Τριμπάλης και intellexa Σάρα Αλεξάνδρα Χάμου και ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ Νίκος Ανδρουλάκης. Στο σημείο τούτο είναι ανάγκη να αναφερθεί ότι ενώ η Εξεταστική Επιτροπή έχει ως αντικείμενο τις παρακολουθήσεις του Νίκου Ανδρουλάκη και του δημοσιογράφου Θανάση Κουκάκη, η κυβερνητική πλειοψηφία δέχθηκε να κληθεί ο πρώτος, αλλά απέκλεισε τον Θανάση Κουκάκη, δημοσιογράφο και θύμα των υποκλοπών. Υπενθυμίζεται δε ακόμη ότι από την ελλιπή λίστα μαρτύρων που καταρτίστηκε αποκλειστικά από την κυβερνητική πλειοψηφία, εξαιρέθηκαν όλα τα πολιτικά πρόσωπα και φυσικά οι πρωταγωνιστές της υπόθεσης όπως ο Πρωθυπουργός, ο γενικός γραμματέας του πρωθυπουργού (και ανιψιός του) Γρηγόρης Δημητριάδης, η εισαγγελέας αρμόδια για την ΕΥΠ, κα Β. Βλάχου αλλά και οι επιχειρηματίες Γιάννης Λαβράνος και Φέλιξ Μπίτζιος, κεντρικά πρόσωπα στο σκάνδαλο των υποκλοπών, τα οποία σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με τον ήδη παραιτηθέντα γγ του πρωθυπουργού Γρηγόρη Δημητριάδη, αφού προέκυψε από δημοσιεύματα που δεν αμφισβητήθηκαν ότι είναι εκείνοι που βρίσκονται πίσω από την εταιρεία KRIKEL, που τα τελευταία τρία χρόνια έχει σκανδαλωδώς εξασφαλίσει «απόρρητες» συμβάσεις πολλών εκατομμυρίων από το Ελληνικό Δημόσιο αλλά και πραγματικοί ιδιοκτήτες της εταιρίας Intellexa η οποία και εμπορεύεται το κακόβουλο λογισμικό predator. Δεν κλήθηκαν επίσης τα στελέχη της υπηρεσίας που ζήτησε την άρση του απορρήτου στις ερευνώμενες κρίσιμες παρακολουθήσεις καθώς και εκείνα τα στελέχη της ΕΥΠ που υπέγραψαν αυτές, αλλά και αρκετά άλλα πρόσωπα, που προτάθηκαν από την αντιπολίτευση και αποτελούν σημαντικούς κρίκους στην αλυσίδα των υποκλοπών και θα μπορούσαν με τις καταθέσεις τους να ρίξουν φως στην υπόθεση. Οι δε «βολικοί» μάρτυρες που κατέθεσαν στην Επιτροπή με απόφαση της ΝΔ, όπως ο πρώην διοικητής της ΕΥΠ Π. Κοντολέων, ο νυν διοικητής της ΕΥΠ Θ. Δεμίρης, «κρύφτηκαν» πίσω από το απόρρητο και δεν αποκάλυψαν κανένα στοιχείο σε σχέση με τις παρακολουθήσεις και ιδιαίτερα παρά τις επίμονες ερωτήσεις της αντιπολίτευσης τον υποτιθέμενο «λόγο εθνικής ασφάλειας» που τις δικαιολογούσε.

Πρώτοι μάρτυρες που κατέθεσαν στην Επιτροπή είναι οι πρώην διοικητές της ΕΥΠ Θεόδωρος Δαραβίλλας (2012-2015) και Ιωάννης Ρουμπάτης (2015-2019).

Στην κατάθεση του ο πρώην διοικητής της ΕΥΠ επί κυβέρνησης Σαμαρά, Θεόδωρος Δραβίλλας υποστήριξε πως η επισύνδεση του Νίκου Ανδρουλάκη είναι νόμιμη από τη στιγμή που υπήρξαν οι απαραίτητες από το νόμο υπογραφές. Διευκρίνισε μάλιστα, ότι εφόσον το έγγραφο φέρει υπηρεσιακές υπογραφές και την έγκριση του αρμοδίου Εισαγγελέα είναι νόμιμο, ενώ πλήρη στοιχεία απαιτούνται μόνο σε υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος. Σχετικά δε με το ζήτημα της καταστροφής υλικού ο τώως διοικητής της ΕΥΠ μίλησε για τυπική διαδικασία, η οποία συνέβαινε και επί των ημερών του τόνισε ωστόσο ότι η καταστροφή δεν μπορεί να γίνει από λάθος. Κατά τον κ. Δραβίλλα ο ευρωπαϊκός μέσος όρος που τηρούνται ηλεκτρονικά αρχεία και μετά καταστρέφονται αυτομάτως είναι περίπου 3 μήνες, ενώ στην Ελλάδα είναι από 6 έως 9 μήνες. Σε ό,τι αφορά ωστόσο το υλικό των φακέλων δεν υφίσταται συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο για την καταστροφή τους.

Ο Ι. Ρουμπάτης, υποστήριξε ότι κατά την άποψή του είναι παράνομη η παρακολούθηση βουλευτών ή ευρωβουλευτών. Παραδέχθηκε δε ακόμη ότι τα ηλεκτρονικά αρχεία της υπηρεσίας για τις επισυνδέσεις καταστρέφονται με την πάροδο έξι έως εννέα μηνών, διατηρούνται όμως γραπτές σημειώσεις για δύο χρόνια, εκτιμώντας πως και για την υπόθεση Ανδρουλάκη θα έχει συμβεί κάτι αντίστοιχο. Σχετικά δε με τα παράνομα λογισμικά παρακολούθησης, είπε ότι επί δικής του θητείας δεν υπέπεσε στην αντίληψή του η ύπαρξη συστήματος spyware στην Ελλάδα, είτε από ιδιώτη, είτε από κρατικό φορέα. Αναφορικά με τις παρακολουθήσεις στο τηλεφωνικό κέντρο της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ, ο Γιάννης Ρουμπάτης διέψευσε κατηγορηματικά την εμπλοκή της ΕΥΠ, ενώ δεν απέκλεισε την πιθανότητα να υπάρχει εμπλοκή άλλων δυνάμεων εκτός ελληνικής επικράτειας. Τέλος μετά από τις διαδοχικές ερωτήσεις των βουλευτών της ΝΔ για το θέμα της επισύνδεσης του κου Στέργιου Πιτσιόρλα, υπόθεση που σημειωτέον δεν αποτελούσε αντικείμενο της παρούσας επιτροπής, εξήγησε ότι αυτή αφορούσε σε συνεχιζόμενη τότε από την περίοδο 2013-2014 έρευνα, η οποία είχε εκκινήσει μετά από αίτημα της Αρχής κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες ενέργειες (Αρχή για το ζέπλυμα)*.

* Σε σχέση με την υπόθεση αυτή, που η κοινοβουλευτική πλειοψηφία αξιοποίησε για λόγους αντιπερισπασμού, τα μέλη του ΣΥΡΙΖΑ – Προοδευτική Συμμαχία υπενθύμισαμε σαφώς στην επιτροπή την σχετική δήλωση του Προέδρου του κόμματος που προκάλεσε τον κο Μητσοτάκη να συστήσει εξεταστική επιτροπή για την περίοδο της διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ αλλά ταυτόχρονα δηλώσαμε ότι δεν θα αποδεχτούμε την προσπάθεια να εκτραπεί το έργο της επιτροπής σε άσχετα με το αντικείμενο της θέματα. Εξάλλου αξίζει να σημειωθεί ότι το σύνολο του σχετικού φακέλου είχε αποσταλεί από τον πρώην Διοικητή της ΕΥΠ στην δικαιοσύνη ενώ η υπόθεση είχε δει το φως της δημοσιότητας ήδη από το 2020.

Ο παραιτηθείς τέως διοικητής της ΕΥΠ, Π. Κοντολέων, επικαλούμενος το απόρρητο σχετικά με πληροφορίες για τη λειτουργία και το έργο της ΕΥΠ αρνήθηκε να απαντήσει στις ερωτήσεις των βουλευτών-μελών της Επιτροπής. Ανέφερε ότι οι επισυνδέσεις που έγιναν επί των ημερών του ήταν όλες νόμιμες καθώς έφεραν την έγκριση του αρμόδιου εισαγγελέα και ότι δεν ενημέρωσε τον Πρωθυπουργό, ούτε τον Γρηγόρη Δημητριάδη για την παρακολούθηση του κ. Ανδρουλάκη. Παραδέχθηκε την κοινωνική του σχέση με τον πρώην γγ Γραμματέα του Πρωθυπουργού κ. Γρηγόρη Δημητριάδη ενώ αναφερόμενος στη σχέση του με τον Πρωθυπουργό, επέμεινε ότι ήταν τυπική και ότι τον ενημέρωνε μόνο για σοβαρά ζητήματα, ενώ μιλούσε καθημερινά με τον κ. Δημητριάδη. Ο κ. Κοντολέων δεν διευκρίνησε επικαλούμενος το απόρρητο αν υφίστανται ακόμη οι φάκελοι των κ.κ. Ανδρουλάκη και Κουκάκη ή αν έχουν καταστραφεί επιμένοντας ότι το καθήκον εχεμύθειας δεν του επιτρέπει να μιλήσει για συγκεκριμένες υποθέσεις. Την ίδια απάντηση έδωσε και όταν του ζητήθηκε να αποκαλύψει τους λόγους εθνικής ασφάλειας που οδήγησαν στις παρακολουθήσεις των δύο προσώπων από την ΕΥΠ.

Ο Διοικητής της ΕΥΠ Θεμιστοκλής Δεμίρης υποστήριξε ότι ο εκάστοτε διοικητής δεσμεύεται από το απόρρητο. Ισχυρίστηκε ότι μόνη η υπογραφή της διάταξης για την επισύνδεση από τον αρμόδιο εισαγγελέα καθιστά αυτή νόμιμη. Τέλος ανέφερε ότι στην ΕΥΠ λειτουργεί αυτοματοποιημένος μηχανισμός καταστροφής των ψηφιακών αρχείων, αν και όπως σημείωσε ο ίδιος από την ημέρα ανάληψης των καθηκόντων του έχει ζητήσει την διακοπή καταστροφής των αρχείων αυτών. Ο κ. Δεμίρης αρνήθηκε επικαλούμενος το καθήκον εχεμύθειας να αποκαλύψει τους λόγους εθνικής ασφάλειας για τους οποίους διενεργήθηκαν οι παρακολουθήσεις των κ.κ. Ανδρουλάκη και Κουκάκη ενώ δεν διευκρίνησε αν υπάρχει το σύνολο των φακέλων των δύο παρακολουθούμενων ή αν έχουν καταστραφεί τμήματα τους.

Επόμενος μάρτυρας ο Πρόεδρος της Ανεξάρτητης Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών κ. Χρήστος Ράμμος, ο οποίος μεταξύ άλλων κατέθεσε στα πρακτικά τα από 6-7 και 13 Σεπτεμβρίου πρωτόκολλα ελέγχου της ΕΥΠ από την ΑΔΑΕ. Σύμφωνα με τα όσα περιγράφονται εκεί προκύπτει ότι η εντολή καταστροφής του μηχανήματος επισυνδέσεων LI και άρα και του ψηφιακού αρχείου παρακολούθησης του Νίκου Ανδρουλάκη δόθηκε από τον κ. Κοντολέοντα στις 29 Ιουλίου ήτοι την ίδια ημέρα της συνεδρίασης της

επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής αλλά και την ίδια μέρα που ο κος Ανδρουλάκης ενημέρωσε την ΑΔΑΕ για την υπόθεση της παρακολούθησης του. Αρνήθηκε ότι το απόρρητο είναι αντιτάξιμο στην ΑΔΑΕ η οποία σύμφωνα με το Σύνταγμα έχει την ελεγκτική αρμοδιότητα για την ΕΥΠ ενώ το ίδιο ισχύει και για το αντιτάξιμο του απορρήτου ενώπιον της Βουλής. Ο κος Ράμμος στην κατάθεση του τόνισε ότι υπάρχει ένα τείχος σιωπής γύρω από την υπόθεση των υποκλοπών ενώ ταυτόχρονα την ΕΥΠ για άρνηση συνεργασίας στο ελεγκτικό έργο της αρχής όπως εξάλλου αποτυπώνεται και στα σχετικά πρωτόκολλα ελέγχου.

Την Πέμπτη 22 Σεπτεμβρίου 2022 κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής η προσωρινή επικεφαλής της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, κ. Αλεξάνδρα Ρογκάκου. Στην κατάθεση της η μάρτυρας επικαλέστηκε το απόρρητο και ήδη στη διάθεση της επιτροπής πόρισμα της ΑΔΑΕ για την σχέση της εταιρίας ΚΡΙΚΕΛ με το ελληνικό δημόσιο από το οποίο δεν προκύπτει αγορά του παράνομου λογισμικού predator από το ελληνικό δημόσιο. Ωστόσο παραδέχθηκε ότι ο έλεγχος είχε περιορισμένο αντικείμενο με βάση την εντολή ελέγχου του πρώην επικεφαλής της ΕΑΔ κου Μπίνη και ειδικότερα αφορούσε αποκλειστικά τις συμβάσεις που έχει υπογράψει η εταιρεία ΚΡΙΚΕΛ με το ελληνικό δημόσιο και όχι τον αναλυτικό οικονομικό και διαχειριστικό έλεγχο της εταιρίας, τη σχέση της με άλλες εταιρίες, τους αφανείς εταίρους και τις παράλληλες δραστηριότητες.

Επόμενος μάρτυρας που κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής είναι ο σημερινός νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας ΚΡΙΚΕΛ Ι.Κ.Ε κος Σταμάτης Τριμπάλης. Ο μάρτυρας δήλωσε στους βουλευτές πως είναι διαχειριστής, αλλά και ιδιοκτήτης της εταιρείας ΚΡΙΚΕΛ και υποστήριξε πως ήταν εκείνος που αγόρασε την ΚΡΙΚΕΛ το Φθινόπωρο του 2017 από την αρχική της ιδιοκτήτρια, την κα Ελένη Κρητσωτάκη και πως είναι εκείνος που ίδρυσε το Μάιο του 2017 την κυπριακή ENEROSS HOLDINGS LIMITED, η οποία είναι κάτοχος του 100% των μετοχών της ανωτέρω εταιρίας. Αρνήθηκε ότι γνωρίζει τους κους Ιωάννη Λαβράνο και Φέλιξ Μπίτζιο, ότι η εταιρία ΚΡΙΚΕΛ έχει την οποιαδήποτε σχέση με την εταιρία Intellexa αλλά και την ιταλική εταιρία RCS που προμήθευσε στην ΕΥΠ το νέο συγκρότημα μηχανημάτων επισύνδεσης, ενώ δήλωσε άγνοια για την παρουσία και την διενέργεια σεμιναρίων από εργαζόμενους της ΚΡΙΚΕΛ στο ΚΕΤΥΑΚ.

Ο κ. Ανδρουλάκης στην κατάθεσή του χαρακτήρισε την υπόθεση των υποκλοπών ζήτημα δημοκρατίας και μίλησε για διπλό σκάνδαλο παρακολούθησης και συγκάλυψης με ευθύνη της κυβέρνησης. Σύμφωνα με τον κ. Ανδρουλάκη η επισύνδεση του κινητού του από την ΕΥΠ και η απόπειρα παγίδευσης του με το κακόβουλο λογισμικό predator συνδέονται παρά τις περί του αντιθέτου διαβεβαιώσεις της κυβέρνησης.

Τέλος η κα Σάρα Αλεξάνδρα Χαμού, νόμιμη εκπρόσωπος της εταιρίας Intellexa, που είχε κληθεί για να καταθέσει στην Επιτροπή δήλωσε ότι είναι μόνιμη κάτοικος εξωτερικού και κωλύεται να παραστεί ενώπιον της επιτροπής. Με απόφαση της κυβερνητικής πλειοψηφίας έγινε δεκτό η μάρτυρας να απαντήσει γραπτώς στις ερωτήσεις των μελών της επιτροπής. Το σύνολο των κομμάτων της αντιπολίτευσης κατήγγειλαν αυτή την απόφαση και αρνήθηκαν να αποστείλουν ερωτήσεις στη μάρτυρα.

4. Το σκάνδαλο υποκλοπής των επικοινωνιών του Κου Νίκου Ανδρουλάκη και του κου Θανάση Κουκάκη – Η περίπτωση Σπίρτζη

Από την συνεκτίμηση του συνόλου των στοιχείων που έχουν τεθεί στη διάθεση της εξεταστικής επιτροπής αλλά και από όσα στοιχεία έχουν δει το φως της δημοσιότητας κυρίως μέσω της ερευνητικής δημοσιογραφίας υπάρχουν επαρκείς πλέον ενδείξεις ότι οι επίσημες επισυνδέσεις της ΕΥΠ που διενεργήθηκαν για υποτιθέμενους λόγους εθνικής ασφάλειας στα κινητά τόσο του κου Ανδρουλάκη όσο και του κου Κουκάκη μετά από σχετική διάταξη της εισαγγελέως έχουν σαφή σύνδεση με την απόπειρα παγίδευσης ή την παγίδευση των κινητών τηλεφώνων με το κακόβουλο λογισμικό predator το οποίο εμπορεύεται η εταιρία Intellexa. Οι διαβολικές συμπτώσεις είναι πλέον τόσες πολλές που πλέον δεν είναι καν δυνατόν να γίνεται λόγος για συμπτώσεις αλλά για προφανή χρήση για λογαριασμό της ΕΥΠ του λογισμικού predator ή πληροφοριών που αποσπώνται με χρήση του λογισμικού κατά πάσα πιθανότητα μέσω παράνομων συμφωνιών (outsourcing).

4.1 Η σχέση επισυνδέσεων από την ΕΥΠ και παρακολουθήσεων με το παράνομο λογισμικό Predator

Το πρώτο κρίσιμο στοιχείο που συνηγορεί στο ανωτέρω συμπέρασμα είναι η σύμπτωση των ημερομηνιών παρακολούθησης μέσω της επίσημης επισύνδεσης μετά από διάταξη της αρμόδιας εισαγγελέως τόσο του κου Ανδρουλάκη όσο και του κου Κουκάκη και της απόπειρας παγίδευσης και παγίδευσης αντίστοιχα των κινητών τους τηλεφώνων από το

κακόβουλο λογισμικό predator. Επίσης κρίσιμο εδώ είναι το γεγονός ότι τα μηνύματα που ελήφθησαν περιείχαν το ίδιο ύποπτο link παγίδευσης.

Ειδικότερα σύμφωνα με την κατάθεση του κου Ανδρουλάκη αλλά και του επικεφαλής της ΑΔΑΕ κου Ράμμου η παρακολούθηση του κου Ανδρουλάκη συνέπεσε με την περίοδο όπου ο τότε ευρωβουλευτής ήταν ταυτόχρονα και υποψήφιος για την προεδρία του ΚΙΝΑΛ (ήδη ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΑΛ) και συγκεκριμένα από τον Σεπτέμβριο του 2021 και για τρεις περίπου μήνες αφού η διάταξη επισύνδεσης πήρε και σχετική παράταση καθώς κάθε εντολή επισύνδεσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δύο μήνες. Σημειωτέον είναι δε ότι η επισύνδεση έληξε αμέσως μετά την ανάδειξη του κου Ανδρουλάκη στη θέση του Προέδρου του ΚΙΝΑΛ (ήδη ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΑΛ) παρά το γεγονός ότι το δίμηνο της παράτασης δεν είχε εκπνεύσει. Αρροπος εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι ο λόγος εθνικής ασφαλείας που η ΕΥΠ επικαλείται φαίνεται να εξαρτάται από την ιδιότητα του κου Ανδρουλάκη ως υποψηφίου αλλά όχι ως Προέδρου του ΚΙΝΑΛ – ΠΑΣΟΚ. Εν πάση περιπτώσει αυτό που εδώ έχει σημασία είναι ότι η απόπειρα της παγίδευσης του κινητού του μέσω αποστολής μηνύματος από άγνωστο αριθμό το οποίο εμπεριείχε τον ύποπτο σύνδεσμο (link) παγίδευσης έγινε στις 21 Σεπτεμβρίου του 2021. Προκύπτει δηλαδή από τις ίδιες τις ημερομηνίες ότι η παρακολούθηση από την ΕΥΠ μέσω της επίσημης επισύνδεσης και η απόπειρα παγίδευσης του κινητού του έγιναν την ίδια ακριβώς περίοδο και μάλιστα η επίσημη επισύνδεση ακολούθησε την αποτυχία παγίδευσης από το κακόβουλο λογισμικό .

Σε ό,τι δε αφορά την υπόθεση του δημοσιογράφου κου Κουκάκη σύμφωνα με ρεπορτάζ των Reporters United προκύπτει ότι την 1η Ιουνίου του 2020, με τη διάταξη υπ' αριθμ. Ε2402/2020, η ΕΥΠ κατέθεσε στην Cosmote αίτημα για άρση του απορρήτου του Κουκάκη σε αριθμό κινητού που ο τελευταίους διατηρούσε στον πάροχο. Η άρση του απορρήτου ζητήθηκε για δύο μήνες -από την 1η Ιουνίου έως την 1η Αυγούστου 2020- με την επίκληση λόγων εθνικής ασφαλείας. Στις 13 Ιουλίου η ΕΥΠ με τη διάταξη υπ' αριθμ. Ε3077/2020 ζήτησε παράταση της άρσης του απορρήτου του αριθμού του Κουκάκη, πάλι για λόγους εθνικής ασφαλείας και για διάστημα δύο μηνών, έως την 1η Οκτωβρίου 2020.

Ωστόσο, έναν μήνα αργότερα, στις 12 Αυγούστου 2020, την ημέρα δηλαδή που κατέθεσε στην ΑΔΑΕ την καταγγελία του ώστε η αρχή να του γνωστοποιήσει αν παρακολουθούνται οι επικοινωνίες του η ΕΥΠ ζήτησε να σταματήσει η άρση του τηλεφωνικού απορρήτου του κου Κουκάκη. Στις 10 Μαρτίου 2021 η ΑΔΑΕ σύμφωνα και με την κατάθεση του Προέδρου

της Αρχής του Ράμμου απευθύνθηκε στην αρμόδια Εισαγγελέα της ΕΥΠ κα Βλάχου προκειμένου να ενημερωθεί για το εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του νόμου για την ενημέρωσή του του Κουκάκη σχετικά με την άρση του απορρήτου του.

Σημειωτέον ότι μέχρι τότε, το άρθρο 5 Ν. 2225/1994 προέβλεπε ότι μετά τη λήξη του μέτρου της άρσης του απορρήτου κάποιου πολίτη (μετά δηλαδή το τέλος της παρακολούθησης) η ΑΔΑΕ μπορούσε να γνωστοποιεί στον θιγόμενο την άρση, είτε αυτή έγινε για διακρίβωση σοβαρών εγκλημάτων είτε για λόγους εθνικής ασφάλειας. Μοναδική προϋπόθεση για τη γνωστοποίηση ήταν να μην διακυβεύεται ο σκοπός για τον οποίο διατάχθηκε η άρση. Με βάση τα ανωτέρω, η ΑΔΑΕ υπέβαλε στον αρμόδιο Εισαγγελέα της ΕΥΠ ερώτημα για το εάν η ανωτέρω γνωστοποίηση θα έθετε σε κίνδυνο τον σκοπό για τον οποίο διατάχθηκε η παρακολούθησή του του Κουκάκη.

Κατόπιν, στις 31/3/2021, δηλαδή μόλις 20 μέρες μετά το ανωτέρω ερώτημα της ΑΔΑΕ προς την ΕΥΠ, η Βουλή, σε χρόνο όχι τυχαίο ή ανύποπτο, ψήφισε πολυνομοσχέδιο με «κατεπείγουσες ρυθμίσεις» για τις συνέπειες της πανδημίας. Το νομοσχέδιο, ήδη Ν. 4790/2021, περιείχε συνολικά 124 άρθρα, εκ των οποίων το άρθρο 87§9 προέρχεται από την άσχετη με τις συνέπειες της πανδημίας, **εκπρόθεσμη και άνευ ουσιαστικής αιτιολογικής έκθεσης** υπ' αριθμ. 826/145 τροπολογία του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης και πρώην Προέδρου του ΣτΕ, Παναγιώτη Πικραμένου και του Υπουργού Δικαιοσύνης Κωνσταντίνου Τσιάρα (<https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/bbb19498-1ec8-431f-82e6-023bb91713a9/11609081.pdf>), με την οποία τροποποιήθηκε το άρθρο 5 §9 του Ν. 2225/1994 απαγορεύοντας στο εξής στην ΑΔΑΕ να γνωστοποιεί στους θιγόμενους την παρακολούθησή τους. Κατόπιν αυτών η εισαγγελέας και πάλι σύμφωνα με την κατάθεση του Προέδρου της Αρχής απάντησε αρνητικά στην ΑΔΑΕ στο ανωτέρω ερώτημα της στις 17 Απριλίου του 2021 ενώ η ΑΔΑΕ ενημέρωσε τον κο Κουκάκη την **29-7-2021** (ήτοι 11,5 μήνες μετά την υποβολή του ερωτήματος) με το **υπ' αριθμ. 2198/2021 απαντητικό έγγραφο** της το οποίο ανέφερε: *«μετά από τεχνικό έλεγχο που διενήργησε η ΑΔΑΕ [...] στα δίκτυα των τηλεπικοινωνιών παρόχων που εξυπηρετούν τις συνδέσεις κινητής και σταθερής τηλεφωνίας σας [...] δεν διαπιστώθηκε κάποιο γεγονός που να συνιστά παραβίαση της κείμενης νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών».*

Εν τω μεταξύ σύμφωνα με την επίσημη απάντηση του The Citizen Lab του Munk School of Global Affairs & Public Policy του Πανεπιστημίου του Τορόντο η οποία γνωστοποιήθηκε

στον κο Κουκάκη το κινητό του είχε μολυνθεί από το κακόβουλο λογισμικό κατασκοπείας Predator ενώ η σχετική ανάλυσή έδειξε ότι η στοχευμένη επιμόλυνση διήρκησε μεταξύ 12-7-2021 και 24-9-2021. Σημειωτέον δε ότι το ύποπτο λινκ παγίδευσης που εστάλη μέσω του μηνύματος ήταν πανομοιότυπο με το αντίστοιχο που εστάλη στον κο Ανδρουλάκη.

Τέλος, σε ό,τι αφορά την παγίδευση του κινητού του Κου Χρήστου Σπίρτζη, βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ – Προοδευτική Συμμαχία τα στοιχεία για την παρακολούθηση του με το λογισμικό Predator είναι εξίσου εντυπωσιακά και αποτελούν από μόνα τους επαρκείς ενδείξεις της σύνδεσης της ΕΥΠ με το παράνομο και κακόβουλο αυτό λογισμικό. Ειδικότερα ο κος Χρήστος Σπίρτζης προχώρησε στις 13 Νοεμβρίου του 2021 σε καταγγελίες για τον τρόπο με τον οποίο η ΕΥΠ παρακολουθεί πολίτες για το ιδεολογικό τους υπόβαθρο με αφορμή πρωτοσέλιδο δημοσίευμα της ίδιας μέρας της Εφημερίδας των Συντακτών. Στις 15 Νοεμβρίου του 2021 δε προχώρησε στην κατάθεση επίκαιρης ερώτησης προς τον Πρωθυπουργό με θέμα «Παρακολουθήσεις και φακέλωμα από την ΕΥΠ – Αποκαλύψεις της Εφημερίδας των Συντακτών». Την ίδια ημέρα σύμφωνα με τα στοιχεία που ήδη έχουν κατατεθεί στις εισαγωγικές αρχές και επιβεβαιώνει το Citizen Lab, όπως και στην περίπτωση του κο Κουκάκη, ο κος Σπίρτζης έλαβε μήνυμα που περιείχε το ύποπτο λινκ παγίδευσης από το κακόβουλο λογισμικό Predator.

Τα παραπάνω στοιχεία, οι συμπτώσεις ημερομηνιών και υποθέσεων συνηγορούν στο συμπέρασμα ότι οι επίσημες επισυνδέσεις της ΕΥΠ και η εν γένει λειτουργία της δεν ήταν άσχετη με τη λειτουργία παρακολούθησης του λογισμικού predator. Αντίθετα υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις που υποδεικνύουν ότι η λειτουργία του λογισμικού αυτού ήταν σε γνώση και πιθανότατα χρησιμοποιούνταν εξακολουθητικά και παράνομα από την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών είτε ως συμπληρωματικό είτε ως κύριο μέσο παρακολούθησης.

4.2 Οι εταιρείες Krikel και Intellexa και οι σχέσεις των αφανών ιδιοκτητών τους με τον πρώην γγ του Πρωθυπουργού κο Γρηγόρη Δημητριάδη

Περαιτέρω στοιχεία για την σχέση της ΕΥΠ αλλά και μελών της ελληνικής κυβέρνησης με το κακόβουλο λογισμικό predator προκύπτουν από την έρευνα των εταιριών Krikel και Intellexa τους αφανείς πραγματικούς ιδιοκτήτες τους αλλά και τη σχέση που αυτοί διατηρούν με τον κο Γρηγόρη Δημητριάδη. Ενδεικτικά μόνον σημειώνουμε τα εξής:

A. Σε σχέση με την εταιρία INTELLEXA

1. Η ALIADA GROUP INC.

Πρόκειται για εταιρεία συμφερόντων Ταλ Ντίλιαν με έδρα τις Βρετανικές Παρθένες Νήσους. Είναι μητρική εταιρεία της κυπριακής εταιρείας **Wispear** (μετονομάστηκε σε **Passitora Ltd**) που το έτος 2018 εξαγόρασε την κατασκευάστρια του Predator εταιρεία **Cytrox**. Την 1/7/2020, η **ALIADA** φέρεται να μεταβιβάστηκε στην επίσης εδρεύουσα στις Βρετανικές Παρθένες Νήσους εταιρεία, με την επωνυμία **Miros Development Group Inc.**

2. Η MIROS DEVELOPMENT GROUP INC.

Πρόκειται για εταιρεία εδρεύουσα στις Βρετανικές Παρθένες Νήσους, που την 1/7/2020 φέρεται να εξαγόρασε την προαναφερθείσα εταιρεία **ALIADA GROUP INC.** και 20 ημέρες αργότερα, την 20/7/2020 να πωλήθηκε στην εταιρεία **Thalestris Limited** στην οποία διευθύντρια τυγχάνει η Σάρα Αλεξάνδρα Χάμου (σύζυγος του Ταλ Ντίλιαν).

3. Η THALESTRIS LIMITED

Πρόκειται για εταιρεία συμφερόντων Ταλ Ντίλιαν που είναι εγγεγραμμένη από τις 28.11.19 στο μητρώο εταιριών της Δημοκρατίας της Ιρλανδίας και εδρεύει στο Δουβλίνο. Μέτοχος της εταιρείας είναι ο Αντρέα Γκαμπάτζι, ο οποίος συμμετέχει σε άλλα εταιρικά σχήματα με τον Ταλ Ντίλιαν.

Διευθύντρια της **THALESTRIS LIMITED** είναι η Σάρα Αλεξάνδρα Χάμου σύζυγος του Ταλ Ντίλιαν με τον οποίο και συνυπάρχουν σε διάφορα εταιρικά σχήματα. Την 20/7/2020, η **Thalestris** φέρεται να εξαγόρασε την εδρεύουσα στις Βρετανικές Παρθένες Νήσους εταιρεία με την επωνυμία **Miros Development Group Inc.** η οποία 20 ημέρες νωρίτερα (την 1/7/2020), φέρεται να είχε εξαγοράσει την επίσης εδρεύουσα στις Βρετανικές Παρθένες Νήσους εταιρεία με την επωνυμία **Aliada Group Inc.**

Η εταιρεία **Thalestris**, μέλος και “ναυαρχίδα” της « **Intellexa Alliance**» είναι η μητρική εταιρεία της εδρεύουσας στο Δουβλίνο εταιρείας **Intellexa Limited** καθώς και των εδρεύουσων στην Αθήνα εταιρειών **Intellexa A.E.**, **Hermes Technologies** και **Apollo**, ενώ συναλλάσσεται και με την εταιρεία **SANTINOMO Limited** του **Φέλιξ Μπίτζιου.**

4. Η «INTELLEXA ALLIANCE» ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ένα μέρος των επιχειρήσεων της «**Intellexa Alliance**» του Ταλ Ντίλιαν -με βασικότερη την εταιρεία **Wispear**- έδρευαν στην Κύπρο, απ' όπου και αναγκάστηκαν να αποχωρήσουν. Έτσι, η δραστηριότητα του Ταλ Ντίλιαν μεταφέρθηκε στην Ελλάδα, όπου και ιδρύθηκαν οι εταιρείες:

1) **Intellexa A.E. (εμπορεύεται το λογισμικό predator)**

2) **Hermes Technologies Μονοπρόσωπη Α.Ε.,**

3) **Apollo Technologies Μονοπρόσωπη Α.Ε. και**

4) **Feroveno Limited.**

Η σύνδεση των εν λόγω εταιρειών πιστοποιήθηκε και από την από 10/7/2022 Έκθεση Ε-λέγχου της ΕΑΔ που βρίσκεται στη διάθεση της επιτροπής.

Οι τρεις πρώτες εταιρείες **Intellexa A.E., Hermes Technologies και Apollo:**

- Έχουν κοινή μητρική εταιρεία (την **Thalestris Limited** με έδρα το Δουβλίνο), διευθύντρια της οποίας είναι η δεύτερη σύζυγος του Ταλ Ντίλιαν (Sara Aleksandra Hamou), η οποία μεταγενέστερα έγινε διαχειρίστρια της εταιρείας **Intellexa A.E.** στην Ελλάδα.
- Ιδρύθηκαν την ίδια ημέρα (11/3/2020).
- Κατά την ίδρυσή τους είχαν κοινή διεύθυνση επί της οδού Ηρώδου Αττικού αρ. 7.
- Έχουν κοινό αντικείμενο (Υπηρεσίες Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Τεχνολογιών της Πληροφορίας)
- Έχουν κοινό αναπληρωματικό σύμβουλο και διαχειριστή τον **Φέλιξ Μπίτζιο**.

Όσον αφορά την τέταρτη εταιρεία (**Feroveno Limited**), η οποία εγκαταστάθηκε στην Ελλάδα ως υποκατάστημα κυπριακής εταιρείας με αντικείμενο την ανάπτυξη και αδειοδότηση προϊόντων λογισμικού ανάλυσης δεδομένων, αυτή εδρεύει στο Ελληνικό στη διεύθυνση Χατζηευαγγέλου αρ.14 & 35^{ης} Οδού, δηλαδή την ίδια διεύθυνση που εδρεύουν τα υποκαταστήματα των ως άνω τριών εταιρειών (**Intellexa A.E., Hermes Technologies και Apollo**) με τις οποίες είχε και ως κοινό στέλεχος (εν προκειμένω νόμιμο εκπρόσωπο) τον **Φέλιξ Μπίτζιο**.

5. Η SANTINOMO LIMITED

Την 2/9/2019, ιδρύεται στην Κύπρο η εταιρεία **SANTINOMO Limited** με μοναδικό μέτοχο τον προαναφερθέντα **Φέλιξ Μπίτζιο** και με σκοπό σύμφωνα με το καταστατικό της την ανάπτυξη λογισμικού και ολοκλήρωση συστημάτων στους τομείς C4I και χωρικών πληροφορικών συστημάτων. Τον Μάιο του 2020 η κυπριακή **SANTINOMO** αποκτά το 35% της **Intellexa A.E.**, όμως λίγους μήνες μετά (στις 18/12/2020) ο **Φέλιξ Μπίτζιος** φέρεται να μεταβιβάζει την εταιρεία του **SANTINOMO**, στην Ιρλανδική εταιρεία **Thalestris**, η οποία όπως προανέφερα είναι η μητρική εταιρεία της **Intellexa A.E.** και διευθύντρια της οποίας είναι η Σάρα Αλεξάνδρα Χάμου.

Η μεταβίβαση της **SANTINOMO** στην **Thalestris**, παρόλο που παρουσιάζεται να ολοκληρώθηκε στις 18/12/2020, αναρτήθηκε στον Έφορο Εταιρειών Κύπρου στις 4/8/2022 (δηλ. με καθυστέρηση 18 μηνών και μία ημέρα πριν την αποκάλυψη της παρακολούθησης του κου Ανδρουλάκη), ενώ στις οικονομικές καταστάσεις της **Thalestris** για την χρήση 2020 (που συντάχθηκαν τον Νοέμβριο του 2021) δεν αναγράφεται πουθενά το όνομα της **SANTINOMO** (είτε ως αγορά της εταιρείας είτε ως θυγατρική αυτής).

Όπως προκύπτει όμως από το με ημερομηνία 28/9/2022 έγγραφο του Κλάδου Εταιρειών του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας Κύπρου, ο **Φέλιξ Μπίτζιος** εξακολουθεί μέχρι και σήμερα να είναι ο πραγματικός δικαιούχος της εταιρείας **SANTINOMO LIMITED**, παρά την φερόμενη μεταβίβαση της εταιρείας στη **Thalestris**.

B. Η KRIKEL

1. Η KRIKEL

Τον Ιούνιο του έτους 2017 η Κρητσωτάκη Ελένη (ιδιωτική υπάλληλος), ιδρύει με 5.000 ευρώ την εταιρεία με την επωνυμία **KRIKEL**, με έδρα τη διεύθυνση Πειραιώς αρ. 4 στην Αθήνα. Ανάμεσα στους διάφορους ΚΑΔ της εταιρείας (μεταξύ των οποίων και ο ΚΑΔ χονδρικού εμπορίου αλεσμένου ρυζιού), υπάρχουν και οι ΚΑΔ της παροχής υπηρεσιών σχεδιασμού και ανάπτυξης τεχνολογιών πληροφορικής, η παροχή υπηρεσιών έρευνας στη πληροφορική κλπ.

Λίγους μήνες μετά, τον Οκτώβριο του 2017, η Κρητσωτάκη Ελένη ως μοναδική εταίρος και διαχειρίστρια αποφασίζει να θέσει ως κύριο ΚΑΔ της επιχείρησης το « Χονδρικό εμπόριο

Ηλεκτρονικού και Τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και εξαρτημάτων», να μεταφέρει την έδρα της εταιρείας στην Πλατεία Ομονοίας 10 και να την πουλήσει σε μια άλλη εταιρεία με την επωνυμία « **Eneross Holdings Limited**» με έδρα τη Λευκωσία Κύπρου και νόμιμο εκπρόσωπο τον Πολωνό Πελτσάρ Στάνισλαβ Σίμον με διεύθυνση κατοικίας την οδό Πειραιώς αρ. 4 στην Αθήνα.

Η **Eneross Holdings**, ιδρυθείσα την 24/5/2017 στη Λευκωσία με ονομαστικό κεφάλαιο 1.000 ευρώ, έχει με τη σειρά της ως μέτοχο μια άλλη κυπριακή εταιρεία με την επωνυμία **Mexal Services Limited**, η οποία ιδρύθηκε τον Φεβρουάριο του 2005 με κεφάλαιο 1.000 ευρώ, έχει ως μοναδικό μέτοχο την υπάλληλο σε κυπριακή εταιρεία σύμβουλων επιχειρήσεων, Σοφία Αρναούτη, και βάσει των οικονομικών της καταστάσεων είναι επί της ουσίας αδρανής.

Η αδρανής **Mexal Services Limited** (μητρική εταιρεία ή θεματοφύλακας των μετοχών της **Krikel**), είναι μητρική εταιρεία και της κυπριακής εταιρείας **Albitrum Properties** που συστάθηκε τον Φεβρουάριο του 2019 και τον Απρίλιο του 2021 αγόρασε ακίνητο του Γιάννη Λαβράνου (ιδρυτή της **ΙΟΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ**) στο Νέο Ηράκλειο Αττικής αντικειμενικής αξία 294.000 ευρώ, έναντι 330.000 ευρώ. Την αγορά αυτή, που είναι και η μοναδική της **Albitrum Properties** στην Ελλάδα, για χάρη της εν λόγω εταιρείας την πραγματοποίησε ο Θεόδωρος Ζερβός, ετεροθαλής αδελφός του Φέλιξ Μπίτζιου.

Η σχέση του Φέλιξ Μπίτζιου όμως με την **KRIKEL**, δεν σταματά εκεί καθώς το έτος 2018 και ενώ ήταν διαχειριστής των εταιρικών σχημάτων της **Libra** (όμιλος Λογοθέτη), μέσω της κυπριακής εταιρείας συμφερόντων του με την επωνυμία **Viniato Holdings Limited** (πρώην Macorta Holdings Limited), υπέγραψε σύμβαση ύψους 550.000 ευρώ με την **KRIKEL**, για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από του Ιανουάριο έως τον Αύγουστο του 2018.

Ο Πέλτσαρ Στάνισλαβ Σίμον από την άλλη πέραν των λοιπών επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων, συμμετείχε τον Μάρτιο του 2016 στην -πλέον διαγραμμένη- εταιρεία **BAY-WEST BUSINESS (HELLAS)** που λειτουργούσε ως εταιρεία διαχείρισης και μεταβίβασης απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια, και πρόεδρος της οποίας ήταν ο Φέλιξ Μπίτζιος.

Ο Πέλτσαρ Στάνισλαβ Σίμον, κατόπιν της εξαγοράς της **KRIKEL** από την **Eneross**, τοποθετήθηκε ως διαχειριστής της **KRIKEL**. Την τοποθέτηση του Πέλτσαρ Στάνισλαβ Σίμον ως διαχειριστή της **KRIKEL** μεθόδευσαν οι Γιάννης Λαβράνος και Φέλιξ Μπίτζιος όπως προκύπτει από τα πορίσματα της ερευνητικής δημοσιογραφίας ιδίως δε από το σχετικό αναλυτικό ρεπορταζ του TVXS (<https://tvxs.gr/news/egrapsan-eipan/o-glabra%CC%81nos-ri%CC%81so-aro%CC%81-tin-krikel>)

Τον Ιούνιο του 2019 ο Πελτσάρ Στάνισλαβ Σίμον αποχωρεί από τη διαχείριση και την εκπροσώπηση της **KRIKEL**, την οποία και αναθέτει στον Σταμάτη Τριμπάλη.

Την 1/4/2020 η **KRIKEL** και η εταιρεία **B&F A.B.E.E. ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ** του Γεώργιου Μπιθαρά ιδρύουν μια τρίτη εταιρεία την **ΔΕΛΦΩΝ LINE IKE**, με σκοπό την αγοραπωλησία ακινήτων κάθε είδους και την εκμίσθωση και διαχείρισή ακινήτων. Έδρα της νέας εταιρείας είναι η οδός Ηφαίστου στο Μαρούσι, διεύθυνση στην οποία μεταφέρεται και η **KRIKEL** έπειτα από 30 ημέρες.

2. Η ENEROSS HOLDINGS

Η **Eneross Holdings**, ιδρύθηκε την 24/5/2017 στη Λευκωσία με ονομαστικό κεφάλαιο 1.000 ευρώ. Νόμιμος εκπρόσωπός της διατέλεσε ο Πολωνός Πελτσάρ Στάνισλαβ Σίμον, ο οποίος συμμετείχε και στην -πλέον διαγραμμένη- εταιρεία **BAYWEST BUSINESS (HELLAS)** το διάστημά που πρόεδρος αυτής ήταν ο Φέλιξ Μπίτζιος. Η **Eneross**, τον Οκτώβριο του 2017 αγόρασε την εταιρεία **KRIKEL** από την Κρητσωτάκη Ελένη, και ως διαχειριστής της **KRIKEL** τοποθετήθηκε ο Πέλτσαρ Στάνισλαβ Σίμον.

Μέτοχος της **Eneross** είναι μια αδρανής κυπριακή εταιρεία με την επωνυμία **Mexal Services Limited**, η οποία είναι επίσης μητρική εταιρεία της **Albitrum Properties**, που εκπροσωπούμενη από τον Θεόδωρο Ζερβό, ετεροθαλή αδελφό του Φέλιξ Μπίτζιου, αγόρασε τον Απρίλιο του 2021 ακίνητό του Γιάννη Λαβράνου (Ιδρυτή της εταιρείας **ΙΟΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ**) στο Νέο Ηράκλειο Αττικής, έναντι 330.000 ευρώ.

3. Η ALBITRUM PROPERTIES

Κυπριακή εταιρεία που συστάθηκε τον Φεβρουάριο του 2019 και τον Απρίλιο του 2021 αγόρασε ακίνητο του Γιάννη Λαβράνου (ιδρυτή της **ΙΟΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ**) στο Νέο Ηράκλειο Αττικής αντικειμενικής αξία 294.000 ευρώ, έναντι 330.000 ευρώ. Την αγορά αυτή,

που είναι και η μοναδική της **Albitrum Properties** στην Ελλάδα, για χάρη της εν λόγω εταιρείας την πραγματοποίησε ο Θεόδωρος Ζερβός, ετεροθαλής αδελφός του Φέλιξ Μπίτζιου. Μητρική εταιρεία της **Albitrum Properties** είναι η αδρανής κυπριακή **Mexal Services Limited** (μαμά εταιρεία ή θεματοφύλακας και της **Krikel**).

4. Η MEXAL SERVICES LIMITED

Η **Mexal Services Limited**, η οποία ιδρύθηκε τον Φεβρουάριο του 2005 με κεφάλαιο 1.000 ευρώ, έχει ως μοναδικό μέτοχο την υπάλληλο σε κυπριακή εταιρεία σύμβουλων επιχειρήσεων, Σοφία Αρναούτη, και βάσει των οικονομικών της καταστάσεων είναι επί της ουσίας μια αδρανής εταιρεία.

Είναι μητρική εταιρεία ή θεματοφύλακας των μετοχών της κυπριακής **Eneross Holdings** (που αγόρασε την εταιρεία **KRIKEL**) και επίσης μητρική εταιρεία της κυπριακής **Albitrum Properties**,

Είναι επίσης μητρική της κυπριακής **ZASTAVO VENTURES LIMITED** (έχει μετονομαστεί σε **GALSAL INVESTMENTS LIMITED**) η οποία σχετίζεται με την ελληνική εταιρείας **FULLSPAN COMMUNICATIONS LIMITED ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ** στην οποία διαχειριστής είναι ο Νίκος Λιόλιος (που συνυπάρχει σε διάφορα εταιρικά σχήματα με τον Φέλιξ Μπίτζιο και τον ετεροθαλή αδελφό του Μπίτζιου- Θεόδωρο Ζερβό).

5. Η ΙΟΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ

Την 3/7/2007 ιδρύεται από τους Γιάννη Λαβράνο και Ηλία Καντά η εταιρεία με την επωνυμία **ELECTRUM TECHNOLOGIES** που εδρεύει στο Νέο Ψυχικό Αττικής. Το 2008, η επωνυμία της εταιρείας αλλάζει σε **ΙΟΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ** και τον Δεκέμβριο του 2014, μεταβιβάζεται στην εδρεύουσα στο Λονδίνο εταιρεία με την επωνυμία **TETRA COMMUNICATIONS**, στην οποία κατέχει εξέχοντα ρόλο ο Νίκος Λιόλιος (που συνυπάρχει σε διάφορα εταιρικά σχήματα με τον Φέλιξ Μπίτζιο και τον ετεροθαλή αδελφό του Μπίτζιου- Θεόδωρο Ζερβό), ο οποίος και στη συνέχεια γίνεται και διαχειριστής της **ΙΟΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ**.

Το ίδιο έτος (2014) η **Lamas Pinto Consulting** δωρίζει στο Υπ. Προστασίας του Πολίτη το σύστημα κρυπτογραφημένων συνομιλιών TETRA, με την προϋπόθεση η συντήρηση του να

γίνει από την **ΙΟΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ**. Την εν λόγω δωρεά το Ελληνικό Δημόσιο θα την αποδεχθεί το έτος 2017 (έτος κατά το οποίο η **ΙΟΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ** δηλώνει στο ΓΕΜΗ ως έδρα της την διεύθυνση Πειραιώς αρ. 4- ίδια διεύθυνση με την αρχική διεύθυνση της **KRIKEL**).

Την συντήρηση και τεχνική υποστήριξη του συστήματος θα την αναλάβει (όπως προκύπτει και από την έκθεση ελέγχου της ΕΑΔ) η ιδρυθείσα την προηγούμενη χρονιά εταιρεία **KRIKEL** (με αρχική έδρα την οδό Πειραιώς αρ. 4), η οποία για το χρονικό διάστημα από 1/7/2018 έως 31/12/2023 που ορίζει η σύμβαση θα λάβει για τις υπηρεσίες της το συνολικό ποσό των 10.800.000 ευρώ.

6. FULLSPAN COMMUNICATIONS LIMITED ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ

Η FULLSPAN COMMUNICATIONS ιδρύθηκε στις 19 Μαΐου 2017 ως ZASTAVO VENTURES ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ. Στις 27 Ιουλίου 2017 μετονομάστηκε σε FULLSPAN COMMUNICATIONS LIMITED.

Στην FULLSPAN COMMUNICATIONS ανήκει ακίνητο της οικογένειας του επιχειρηματία Γιάννη Λαβράνου στη θέση «Χλωμός» της ενότητας Μελιτειέων του Δήμου Κέρκυρας. Ακόμη στην FULLSPAN COMMUNICATIONS εργαζόταν από το 2017 έως και το 2020 η Ελένη Τσικλητήρα, σύζυγος του Γιάννη Λαβράνου.

Η FULLSPAN COMMUNICATIONS σχετίζεται με την κυπριακή **ZASTAVO VENTURES LIMITED (έχει μετονομαστεί σε GALSAL INVESTMENTS LIMITED)** η οποία έχει ως μητρική την **Mexal Services Limited**, η οποία είναι μητρική των **Eneross Holdings** (που αγόρασε την εταιρεία **KRIKEL**) και **Albitrum Properties** (που αγόρασε ακίνητο του Γιάννη Λαβράνου - ιδρυτή της **ΙΟΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ**- με αντικειμενική αξία 294.000 ευρώ, έναντι 330.000 ευρώ).

Από όλα τα παραπάνω προκύπτει ότι πίσω από τις εταιρίες Krikel και Intellexa, και παρά την προσπάθεια να εξαφανιστούν τα ίχνη τους με διαρκείς εξαγορές και μεταβιβάσεις, κρύβονται τα ίδια πρόσωπα. Ήτοι οι Γιάννης Λαβράνος και Φέλιξ Μπίτζιος οι οποίοι προκύπτει ότι συνεργάζονται με τον επιχειρηματία Ταλ Ντίλιαν και οι οποίοι διατηρούν ειδικές και προνομιακές σχέσεις με την ελληνική κυβέρνηση ιδιαίτερα δε με τον ήδη παραιτηθέντα πρώην γγ Γραμματέα του Πρωθυπουργού κο Γρηγόρη Δημητριάδη. Ειδικότερα κατά την εξέταση του ενώπιον της επιτροπής θεσμών και διαφάνειας ο κος Δημητριάδης

παραδέχτηκε ότι γνωρίζει τον κο Λαβράνο. Να σημειωθεί ότι ο κος Λαβράνος είναι κουμπάρος του κου Δημητριάδη καθώς έχει βαφτίσει το δεύτερο παιδί του ενώ ειδικές επιχειρηματικές σχέσεις έχει ο πρώην γγ του Πρωθυπουργού και με τον κο Φέλιξ Μπίτζιο.

Η εταιρία Krikel μάλιστα όπως προκύπτει και από τον σχετικό έλεγχο της ΕΑΔ φαίνεται να έχει εξασφαλίσει με απευθείας ανάθεση σύμβαση προμήθειας τηλεπικοινωνιών για την ελληνική αστυνομία στα Ελληνικά νησιά και στον Έβρο το 2021 υψους 8 εκατομμυρίων ευρώ για τα οποία έλαβε προκαταβολή 4,9 εκατομμυρίων ευρώ εντός μιας εβδομάδας από την υπογραφή της πράγμα τουλάχιστον εντυπωσιακό με βάση την συνήθη λειτουργία της ελληνικής δημόσιας διοίκησης και των απαραίτητων διαδικασιών που απαιτούνται για την εκταμίευση ενός τέτοιου ποσού.

Ταυτόχρονα στοιχείο που πρέπει να συνεκτιμηθεί είναι το γεγονός ότι η κοινοβουλευτική πλειοψηφία παρά την επιμονή σύσσωμης της αντιπολίτευσης για την ανάγκη να κληθούν τόσο ο κος Γιάννης Λαβράνος όσο και ο κος Φέλιξ Μπίτζιος αλλά και ο κος Γρηγόρης Δημητριάδης απέρριψε τρεις φορές τα σχετικά αιτήματα ενώ αποδέχτηκε η σύζυγος του Ταλ Ντίλιαν και νόμιμη εκπρόσωπος της Intellexa να καταθέσει μέσω γραπτών απαντήσεων σε ερωτηματολόγιο χωρίς καν να παραστεί ενώπιον της επιτροπής. Τέλος προκύπτει από τα παραπάνω ότι ο μάρτυρας Σταμάτης Τρίμπαλης ο οποίος εξετάστηκε από την επιτροπή ως νόμιμος εκπρόσωπος της Krikel έχει εν γνώσει του καταθέσει ψευδώς ότι δεν γνωρίζει τους κους Γιάννη Λαβράνο και Φέλιξ Μπίτζιο πράγμα που είναι αδύνατον όπως αποδεικνύεται από την σχέση που αμφότεροι διατηρούν με την εταιρία Krikel. Και ως προς αυτή την πτυχή της υπόθεσης είναι επομένως απαραίτητο να συνεχιστεί η διερεύνηση της υπόθεσης τόσο από την ελληνική βουλή και την επιτροπή θεσμών και διαφάνειας όσο και από την ελληνική δικαιοσύνη ώστε να αποδοθούν και οι ποινικές ευθύνες των εν λόγω προσώπων για τα οποία ήδη υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις ότι εμπλέκονται στο σκάνδαλο των υποκλοπών και των παρακολουθήσεων με το λογισμικό predator.

4.3. Αντικειμενική πολιτική ευθύνη του Κυριάκου Μητσοτάκη για τις υποκλοπές – Το αμετάθετο της πολιτικής ευθύνης του Πρωθυπουργού

Στις διατάξεις των άρθρων 9- 9 Α και 19 του Συντάγματος και 3-4 & 5 του Ν. 2225/1994 όπως ισχύει σήμερα, κατοχυρώνεται το απολύτως απαραβίαστο των επικοινωνιών καθώς και οι όροι και προϋποθέσεις για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα . Από το πλέγμα των διατάξεων αυτών σαφώς προκύπτει ότι οι υποκλοπές τηλεφωνικών

επικοινωνιών κατά παράβαση του άρθρου 19 παρ.1 του Συντ, είτε με συμβατικές, είτε με εξελιγμένες τεχνικές μεθόδους, είτε με τη σατανική σύμπτωση και των δύο, συνιστούν πρωτίστως αυτοτελή εγκλήματα. Συγκεκριμένα πρόκειται για τα εγκλήματα αφενός της παραβίασης του τηλεφωνικού απορρήτου που προβλέπεται και τιμωρείται σε βαθμό πλημμελήματος από τη διάταξη του άρθρου 370 Α του ΠΚ και του κακούργηματος της παραβίασης προσωπικών δεδομένων που προβλέπεται και τιμωρείται από τη διάταξη του άρθρου 38 του ως άνω Ν.4624/2019.

Κρίσιμο λοιπόν στοιχείο για την παραβίαση του δικαιώματος απορρήτου της επικοινωνίας και εντεύθεν για την τέλεση ή όχι των προαναφερόμενων εγκλημάτων, είναι η νομιμότητα της παραβίασης αυτής, που κατ' εξαίρεση υφίσταται όταν συντρέχουν λόγοι «εθνικής ασφάλειας». Όταν δηλαδή τίθεται σε κίνδυνο η εσωτερική ή εξωτερική υπόσταση του κράτους (εχθρική επιβουλή, κατασκοπεία, διεθνής τρομοκρατία, προετοιμασία πραξικοπήματος) ή συντρέχει ανάγκη «διακρίβωσης ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων», που απαριθμούνται στον νόμο με τον οποίο εξειδικεύεται η συνταγματική επιταγή. Ο νόμος απαιτεί για τη νομιμότητα της παρακολούθησης την τήρηση συγκεκριμένης διαδικασίας για την άρση του απορρήτου. Για να είναι νόμιμη θα πρέπει η διάταξη με την οποία διατάσσεται η άρση του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας, να περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία: α) το όργανο που διατάσσει την άρση, β) τη δημόσια αρχή ή τον εισαγγελέα ή τον ανακριτή που ζητούν την επιβολή της άρσης, γ) το σκοπό της επιβολής της άρσης, δ) τα μέσα ανταπόκρισης ή επικοινωνίας στα οποία επιβάλλεται η άρση, ε) την εδαφική έκταση εφαρμογής και τη χρονική διάρκεια της άρσης, στ) την ημερομηνία έκδοσης της διάταξης.

Επιπλέον πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχει ανάγκη αυξημένης προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών στις περιπτώσεις πολιτικών προσώπων που έχουν θεσμική ιδιότητα, όπως στην περίπτωση του κ. Ανδρουλάκη, όπως τούτο συνάγεται από τις διατάξεις των άρθρων 61 παρ. 3 του Συντάγματος για το βουλευτικό απόρρητο, 8 της ΕΣΔΑ και 7 και 8 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διότι, στις περιπτώσεις αυτές, η προστασία δεν αφορά μόνο στο προστατευόμενο ατομικό δικαίωμα, αλλά συνδέεται άμεσα και με την δημοκρατική λειτουργία του πολιτεύματος. Ενόψει τούτων και με δεδομένο ότι ο Πρωθυπουργός παραδέχτηκε ως πραγματικά γεγονότα τις παρακολουθήσεις του δημοσιογράφου Θ. Κουκάκη, όσο και του Ν. Ανδρουλάκη, ως διοικητικός εποπτεύων την ΕΥΠ, υπερκείμενος του Διοικητή της, φέρει βεβαίως την πολιτική ευθύνη

για τις παρακολουθήσεις αυτές. Η ευθύνη αυτή είναι αντικειμενική, εμπίπτουσα στο πεδίο των αρμοδιοτήτων του, όπως αυτές προσδιορίζονται στη διάταξη του άρθρου 11 του παραπάνω Ν.4622/2019 αφού ήταν και είναι θεσμικά ο άμεσα προϊστάμενος της ΕΥΠ που έλεγχε και ελέγχει προσωπικά τις ενέργειές της και αυτός που επέλεξε το διοικητή της και μάλιστα με τροποποίηση νομοθετική των απαιτούμενων προσόντων αυτού. Την επομένη της ορκωμοσίας της Κυβέρνησης της ΝΔ θεσπίζεται το Π.Δ. 81/2019 (ΦΕΚ 119/8.7.2019), με το οποίο η εποπτεία της Ε.Υ.Π., που έως τότε ανήκε στον Υπουργό Δημόσιας Τάξης, υπήχθη απευθείας στον Πρωθυπουργό.

Σύμφωνα άλλωστε με το άρθρο 21 του Ν.4622/2019 με τον τίτλο «ΕΠΙΤΕΛΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ» συστήθηκε αυτοτελής επιτελική δημόσια υπηρεσία με την ονομασία ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ. Υπήγαγε δε στην άμεση διοικητική εποπτεία του την ΕΥΠ και τα κρατικά ΜΜΕ, χωρίς να παρεμβάλλεται μεταξύ αυτού και της συγκεκριμένης υπηρεσίας οποιαδήποτε άλλη αιρετή αρχή, παρά μόνον μετακλητοί υπάλληλοι διορισμένοι από τον ίδιο και μάλιστα με αδιαφανείς διαδικασίες. Με δεδομένο λοιπόν ότι πολιτική ευθύνη δεν μπορεί να φέρει μετακλητός υπάλληλος αλλά μόνο πρόσωπο υπαγόμενο άμεσα στον κοινοβουλευτικό έλεγχο, δηλαδή Υπουργός ή στην συγκεκριμένη περίπτωση ο ίδιος ο Πρωθυπουργός, είναι άνευ νοήματος πολιτικά ή/και νομικά- συνταγματικά η προσπάθεια του Πρωθυπουργού να μεταθέσει την πολιτική ευθύνη στον γγ του Πρωθυπουργού ακόμα και αν είχε μεταβιβάσει σε εκείνον το δικαίωμα υπογραφής για ζητήματα που αφορούν την ΕΥΠ. Η πολιτική ευθύνη για το σκάνδαλο βαραίνει λοιπόν αποκλειστικά τον ίδιο τον Πρωθυπουργό, είναι αμετάθετη και δεν έχει κατά κανέναν τρόπο αναληφθεί. Εξάλλου πέραν της αντικειμενικής πολιτικής ευθύνης που φέρει εξ ορισμού ο Πρωθυπουργός κος Μητσοτάκης από την συνεκτίμηση του συνόλου των στοιχείων της υπόθεσης προκύπτει πέραν πάσης αμφιβολίας ότι ο κος Μητσοτάκης είναι ο ενορχηστρωτής τόσο του σκανδάλου των παρακολουθήσεων όσο και του δίδυμου σκανδάλου της συγκάλυψης.

5. Το δίδυμο σκάνδαλο της Συγκάλυψης

Το κεντρικό εργαλείο που αξιοποιήθηκε από τη μεριά τόσο της κυβέρνησης, όσο και των διοικητών της ΕΥΠ αλλά και του πρώην γγ του Πρωθυπουργού για τη συγκάλυψη της υπόθεσης ήταν η αντίταξη του απορρήτου τόσο ενώπιον της επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας όσο και της εξεταστικής επιτροπής. Η επίκληση αυτή έχει κατακριθεί από το σύνολο σχεδόν του νομικού κόσμου ενώ έχει βάσιμα προβληθεί ότι το απόρρητο δεν είναι αντιτάξιμο ενώπιον της Βουλής και ειδικότερα της επιτροπής θεσμών και διαφάνειας και ιδίως της εξεταστικής επιτροπής που αποτελεί την ανώτατη μορφή άσκησης του κοινοβουλευτικού ελέγχου. Στην πραγματικότητα η επίκληση του απορρήτου σε συνδυασμό με τις αντιθεσμικές αποφάσεις της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας, τον αποκλεισμό μαρτύρων, την αποδοχή της άρνησης κατάθεσης κρίσιμων εγγράφων αλλά και την καταστροφή αποδεικτικών στοιχείων δεν λειτούργησαν απλώς υπονομευτικά στο έργο της εξεταστικής επιτροπής αλλά είχαν και έχουν ως προφανή στόχο τη συσκότιση της υπόθεσης και την εξαφάνιση στοιχείων που μπορούν να οδηγήσουν σε απόδοση και ποινικών ευθυνών, πράγμα το οποίο αποτελεί εξάλλου αυτοτελές αδίκημα.

5.1 Η αλληλουχία των γεγονότων

Σαφείς αποδείξεις προκύπτουν για την προσπάθεια συγκάλυψης του σκανδάλου από την ανάγνωση των τριών πρακτικών των συναντήσεων της ελέγχουσας ανεξάρτητης αρχής ΑΔΑΕ με τις αντιπροσωπείες της ΕΥΠ τον Μάιο και τον Σεπτέμβριο του τρέχοντος έτους. Επίσης, πολύ σοβαρά στοιχεία που έχουν έρθει στο φως, χωρίς να διαψευστούν από τις εμπειριστατωμένες δημοσιεύσεις της «ερευνητικής δημοσιογραφίας», αλλά και τις δημοσιογραφικές αποκαλύψεις σε έγκριτες εφημερίδες.

- Την ίδια μέρα (29/07/2022) της συνεδρίασης της επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας για τις ακροάσεις με αφορμή την υπόθεση Κουκάκη και ενώ επίσης την ίδια μέρα ο κ. Ανδρουλάκης υπέβαλε αίτηση έρευνας στην ΑΔΑΕ σχετικά με την αποκαλυφθείσα στις υπηρεσίες του Ευρωκοινοβουλίου προσπάθεια σύνδεσης του τηλεφώνου του με το Predator, με το ίδιο link που χρησιμοποιήθηκε για την επισύνδεση και στο τηλέφωνο Κουκάκη, ο διοικητής της ΕΥΠ κ. Κοντολέων έδωσε εντολή για καταστροφή του μηχανήματος LI, στο οποίο ήταν αποθηκευμένες και οι σχετικές επισυνδέσεις της υπηρεσίας του προγενέστερου διαστήματος. Είναι εις γνώση της

επιτροπής ότι ετέθη σε σταδιακή ενεργοποίηση το νέο μηχάνημα που προμηθεύτηκε η ΕΥΠ από τις αρχές του '22 και είχε γνωστοποιηθεί προς την ΑΔΑΕ, ότι η τελευταία υπόθεση που θα αποθηκευόταν στο παλαιό μηχάνημα είχε ημερομηνία περίπου ένα τρίμηνο πριν την έναρξη καταστροφής του. Πέραν της συμπτώσεως (;) με την έναρξη των ακροάσεων προκύπτει ότι τα στοιχεία που αφορούσαν στις διαταγές επισύνδεσης των υποθέσεων Κουκάκη αλλά και Ανδρουλάκη υπήρχαν μέσα στο σύστημα σε όλο το διαρρεύσαν διάστημα, όπως επίσης και ότι υπήρχαν και οι σχετικοί φάκελοι τόσο με την συγκεκριμένη διαδικασία που απαιτείται μέχρι και την εντολή της εισαγγελικής λειτουργού, όσο και με την έγχαρτη αποτύπωση των στοιχείων εκ παραλλήλου με το ηλεκτρονικό σύστημα.

- Από το ίδιο το πόρισμα της ΕΑΔ και την ακρόαση της αναπληρώτριας διοικήτριας κα Ρογκάκου προκύπτει ευθέως ότι είχε δοθεί «στενή εντολή» από τον διοικητή κ. Μπίνη ώστε να ελεγχθούν μόνο οι άμεσες σχέσεις και συμβάσεις των εταιρειών Intellexa και ΚΡΙΚΕΛ με την ΕΥΠ και την αστυνομία, έτσι ώστε να μας δίδεται στην επιτροπή η στερεότυπη απάντηση περί δήθεν «αναρμοδιότητας» ή «αδυναμίας υπέρβασης της εντολής» στις ουσιαστικές ερωτήσεις που τέθηκαν τόσο για την πραγματική υπόσταση και τη διασύνδεση αυτών των εταιρειών με άλλες εταιρείες στην Ελλάδα, την Κύπρο και γενικότερα στην αλλοδαπή, όσο και ο μη έλεγχος των απόρρητων συμβάσεων, των σχέσεων με παρένθετες εταιρίες και της ουσιαστικής εμπορικής λειτουργίας αυτών των εταιρειών εντός της χώρας.
- Η διατύπωση του κ. Χρ. Ράμμου πρόεδρου της ΑΔΑΕ ότι «υπάρχει άρνηση συνεργασίας» από τη νέα διοίκηση της ΕΥΠ προς την ελέγχουσα αρχή συμπυκνώνει αδρά την προσπάθεια συσκότισης μέσα από ενέργειες και παραλήψεις, αντιφατικές δηλώσεις των διοικούντων, άρνηση εμφάνισης αρμοδίων υπηρεσιακών παραγόντων, επικλήσεων του απορρήτου σε οτιδήποτε σημαντικό, που θα βοηθούσε στην αποκάλυψη τόσο της διαδικασίας όσο και των πραγματικών λόγων για την επισύνδεση στις επικοινωνίες του κ. Ανδρουλάκη και του κ. Κουκάκη. Η «άρνηση», αφορά και σε έγγραφα που σχετίζονται με την παράταση των επισυνδέσεων και με τα πρωτόκολλα καταστροφής των αποδεικτικών στοιχείων. Σημειώνουμε ως απολύτως απα-

ράδεκτη την επίκληση απορρήτου, πέραν των γενικών λόγων που θα εκτεθούν παρακάτω, με αιτιολογία την αποδυνάμωση της υπηρεσίας και των στελεχών της από την ενδεχόμενη αποκάλυψη της αλήθειας!

- Το ίδιο χρονικό διάστημα αποκαλύφθηκε η προσπάθεια του Φ. Μπίτζιου, ο οποίος βάσιμα έχει ακόμα μετοχική συμμετοχή στην ΚΡΙΚΕΛ, να αφαιρέσει αναδρομικά για όλο το '21 από το σχετικό μητρώο την ιδιοκτησιακή του σχέση με την εταιρεία.
- Προκαλεί βάσιμα ερωτήματα η μη ενασχόληση της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου με την ουσία και τη διερεύνηση του μείζονος σκανδάλου και ενώ έχουν γίνει σχετικές αναφορές και μηνύσεις από τους πολιτικούς και τους δημοσιογράφους που υπήρξαν θύματα αυτή της υπόθεσης. Ενώ η κυβέρνηση έσπευσε να δώσει προς διεύρυνση στην Εισαγγελία το ζήτημα της «διαρροής από την ΕΥΠ» των σχετικών αποκαλύψεων! Σχετικό με το κλίμα που επιχειρήθηκε να δημιουργηθεί για εκφοβισμό των μαρτύρων που εκλήθησαν στο ίδιο χρονικό διάστημα δημοσίως από στελέχη της ΝΔ αναφέρονταν σε δεκαετή ποινή φυλάκισης για όσους δεν τηρούν το απόρρητο. Χωρίς να διευκρινίζουν βεβαίως ότι δεν μπορεί ενώπιον τον ελεγκτικών αρχών και του κοινοβουλίου να γίνεται επίκλησή του, που έτσι και αλλιώς αφορά, κατά νόμο, μόνο στα θέματα που άπτονται κρίσιμων διπλωματικών και στρατιωτικών μυστικών για να μη θιγεί η κυριαρχία της χώρας.
- Ενώ το κρίσιμο ερώτημα αφορά στην με οποιοδήποτε τρόπο σχέση η χρησιμοποίηση «κακόβουλων λογισμικών», από την ΕΥΠ, το ΚΕΤΥΑΚ, τη ΔΗΔΕΠ, καλύπτεται από το απόρρητο και ενώπιον της ΑΔΑΕ και της επιτροπής μας το ενημερωτικό σημείωμα προς την υπηρεσία από τον εκπρόσωπο της ΕΥΠ στη διεθνή έκθεση ISS Prague του παρελθόντος Ιουνίου, στην οποία συμμετείχαν όλες οι εταιρείες που διεθνώς εμπορεύονται και τέτοια λογισμικά, μεταξύ των οποίων και η Intellexa.
- Είναι γνωστό ως γεγονός ότι το link των επισυνδέσεων τόσο για τις δυο υποθέσεις που εξέταζε η επιτροπή μας όσο και για το τηλέφωνο του κ. Χρήστου Σπίρτζη είναι το ίδιο. Επίσης, είναι σοβαρό στοιχείο που μαρτυρά την έμμεση σχέση υπηρεσιών

με τέτοια λογισμικά η χρονική συνάφεια των επισυνδέσεων της ΕΥΠ με την ακολουθούμενη προσπάθεια επισύνδεσης μέσω Predator όπως εκτέθηκε αναλυτικά παραπάνω (κεφάλαιο 4.1). Το ότι δεν είναι τυχαίο αυτό το γεγονός προκύπτει και από τη μεγάλη καθυστέρηση ανταπόκρισης προς την ΑΔΑΕ στο ερώτημά της για γνωστοποίηση των στοιχείων επισύνδεσης στον κ. Κουκάκη, έτσι ώστε η κυβέρνηση να σπεύσει να παρέμβει νομοθετικά για να θεσπίσει τον Μάρτιο του '21 την απαγόρευση προς την ανεξάρτητη ελεγκτική αρχή, να γνωστοποιεί τα σχετικά προς τους ενδιαφερομένους και αιτούντες – θύματα επισυνδέσεων.

Από τα παραπάνω όπως και από επιπλέον δημοσιογραφικές αποκαλύψεις, όλης της περιόδου των ετών 2020-2022, προκύπτει αβίαστα το συμπέρασμα ότι υπήρξε πολιτική σταδιακή, μεθοδευμένη και ενορχηστρωμένη προσπάθεια συγκάλυψης του σκανδάλου. Ιδιαίτερα δε σε ότι αφορά τις διοικήσεις της ΕΥΠ υπήρξε πλήρης συσκότιση όσον αφορά τη «νόμιμη» διαδικασία, τη «Διάταξη» του ή της Εισαγγελέως, τα στοιχεία που συνηγορούν στην παράταση των επισυνδέσεων και στα πρωτόκολλα καταστροφής του τόσο σε ηλεκτρονική όσο και σε έγχαρτη μορφή.

Εάν όλα αυτά συνέβησαν εν αγνοία του Πρωθυπουργού αντιλαμβάνονται όλοι ότι το πλήγμα για τη δημοκρατία μας είναι ακόμα πιο σοβαρό και από την εκτίμησή μας ότι υπήρξε ενορχήστρωση αυτού καθ' αυτού του σκανδάλου πιθανώς και με άλλα πρόσωπα, πολιτικούς, δημοσιογράφους, δικηγόρους, από το επιτελικό κράτος του κ. Μητσοτάκη και τον ίδιο προσωπικά.

5.2 Το σκάνδαλο της συγκάλυψης βόμβα στα θεμέλια του Κοινοβουλευτικού πολιτεύματος

Η δήλωση Μητσοτάκη και η πρακτική της κυβερνητικής πλειοψηφίας για την αποκάλυψη των ευθυνών για το σκάνδαλο «όλα στο φως και λειτουργία όλων των ελεγκτικών κοινοβουλευτικών διαδικασιών» υπήρξαν μεθοδευμένα άκρως προσηματικές και κατέτειναν σαφώς στις συγκάλυψη του σκανδάλου.

Τα πρακτικά των αλληπαλλήλων συνεδριάσεων της επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας, για τη σύγκληση της οποίας την πρωτοβουλία είχαν τα κόμματα της αντιπολίτευσης, προσφέρουν αψευδείς μαρτυρίες για τη μεθοδική προσπάθεια συγκάλυψης του σκανδάλου. Ενώ στο ίδιο χρονικό διάστημα τόσο ο δημόσιος διάλογος ανάμεσα σε επιστήμονες και κορυφαίους πολιτικούς ευρέως πολιτικού φάσματος όσο και οι συνεχείς αποκαλύψεις από την «ερευνητική δημοσιογραφία», προσέφεραν πραγματικό αποδεικτικό υλικό για να χυθεί πραγματικά άπλετο φως και να αναζητηθούν οι πολιτικές και όχι μόνο ευθύνες που «έδειχναν» εξ αρχής τις μεθοδεύσεις και την ενορχήστρωση από το κυβερνητικό επιτελείο του Μάξιμου και προσωπικά από τον Πρωθυπουργό.

Οι πρακτικές και οι αποφάσεις της κυβερνητικής πλειοψηφίας, δοκιμασμένες και στην Εξεταστική για το πακέτο Πέτσα προς χειραγώγηση των ΜΜΕ, κατέτειναν συστηματικά στην υπονόμευση και την ακύρωση στην πράξη της Συνταγματικής πρόνοιας που το αναθεωρημένο Σύνταγμα προβλέπει ως δυνατότητα, με πρόταση και ψήφους της αντιπολίτευσης, να συγκαλούνται εξεταστικές επιτροπές. Η καινοφανής και προκλητική άρνηση για την κλήση μαρτύρων προς ακρόαση αφορούσε ακόμα και πολιτικά πρόσωπα και δικαστικούς λειτουργούς που ήδη είχαν κληθεί προς ακρόαση προηγούμενα από τη Θεσμών και Διαφάνειας. Επιπλέον δε αφορούσε όλους τους πραγματικούς ιδιοκτήτες και εκπροσώπους των εταιρειών που εμπορεύονται τα «κακόβουλα λογισμικά», όπως επίσης και υπηρεσιακούς παράγοντες σε κρίσιμες θέσεις με σχετικές αρμοδιότητες τόσο στην ΕΥΠ όσο και στις υπηρεσίες της Αστυνομίας.

Καθ' όλη τη διάρκεια που εξελίσσονταν οι συνεδριάσεις και οι διαδικασίες τόσο της επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας όσο και της Εξεταστικής επιτροπής και ενώ εξ αρχής ετέθησαν κορυφαία ζητήματα με επίκεντρο την «επίκληση του απορρήτου» από πολιτικά πρόσωπα, από διοικητές της ΕΥΠ, αρμόδιους εισαγγελείς και δημόσιους λειτουργούς, με απόφαση της πλειοψηφίας απετράπη η απολύτως αναγκαία και εύλογη απαίτηση της αντιπολίτευσης να τεθούν, δια του Προέδρου της Βουλής, ερωτήματα προς το επιστημονικό συμβούλιο της Βουλής για να γνωμοδοτήσει σχετικά με αναφορά στα οικεία άρθρα του Κανονισμού της Βουλής, των νόμων και βεβαίως του Συντάγματος που κατοχυρώνουν την απόλυτη ελεγκτική αρμοδιότητα που έχει τόσο η επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, σε σχέση με την ΕΥΠ όσο βεβαίως και η ειδική Εξεταστική επιτροπή που συνεκλήθη με απόφαση της Ολομέλειας.

Επιπροσθέτως, η κυβερνητική πλειοψηφία στην Εξεταστική επιτροπή ακύρωσε εκ προοιμίου, γνωμοδοτώντας η ίδια κατά πλειοψηφία, τις αρμοδιότητες και την ευχέρεια που δίνει ο Κανονισμός της Βουλής και η σχετική νομοθεσία που αφορά στην ΕΥΠ, αποδεχόμενη την απαράδεκτη επίκληση του απορρήτου ενώπιον των επιτροπών, τις «εχεμύθειες» των εισαγγελικών λειτουργιών, ακόμα και του καινοφανούς και επικίνδυνου για τη Δημοκρατία «ανέλεγκτου» Αρχών προσώπων και υπηρεσιών ενώπιον των απολύτως αρμοδίων εκλεγτικών τους Αρχών.

Η υπονόμηση των κοινοβουλευτικών διαδικασιών βρίσκεται εν εξελίξει καθώς καθυστερεί συστηματικά η εκ νέου σύγκληση της επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας που ζητήθηκε από όλα τα κόμματα της αντιπολίτευσης, ιδιαίτερα από τον ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. και για τη νέα υπόθεση παρακολούθησης μέσω predator του Χρήστου Σπίρτζη, με προφανή στόχο να ελλείπουν από τα υπό κατάθεση πορίσματα ουσιώδεις πληροφορίες και στοιχεία που θα διευκολύνουν την απόδοση των πολιτικών αλλά και ποινικών ευθυνών. Ταυτόχρονα αφήνεται από την μεριά της κυβέρνησης ανοιχτό το ενδεχόμενο η συζήτηση επί των πορισμάτων της εξεταστικής επιτροπής στην Ολομέλεια της Βουλής να γίνει κεκλεισμένων των θυρών, γεγονός που αποτελεί πρωτοφανή κοινοβουλευτική εκτροπή και αποδεικνύει την διάθεση για απόκρυψη της αλήθειας από τον ελληνικό λαό και συσκότιση της υπόθεσης.

Ενδεικτική, σε σχέση με τα παραπάνω, για την απόφαση συγκάλυψης του σκανδάλου από την κυβερνητική πλειοψηφία, είναι και η άρνηση της με σχετική απόφαση της επιτροπής να ενεργοποιηθεί, προς διευκόλυνση των μαρτύρων, η σαφής διάταξη του Ν. 3641 για να δώσει ο πολιτικός προϊστάμενος, εν προκειμένω ο κος Μητσοτάκης, τη σχετική άδεια για αναφορά σε απόρρητα των υπηρεσιών.

Κατά τα ανωτέρω ακόμη μεγαλύτερη και από τις παρακολουθήσεις ζημιά στον κοινοβουλευτισμό, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου έχει γίνει από τις αλλοπρόσαλλες και σπασμωδικές κινήσεις συγκάλυψης που επιχείρησε η Νέα Δημοκρατία και ο ίδιος ο πρωθυπουργός μετά την έκρηξη του σκανδάλου. Ο κ. Μητσοτάκης έχει περιπέσει σε συνεχείς αντιφάσεις, με αποκορύφωμα την αρχική δήλωση περί νόμιμης αλλά λάθος παρακολούθησης, έχει αποφύγει να μιλήσει με καθαρά λόγια στον ελληνικό λαό και στη βουλή και φαίνεται πλέον να θεωρεί ότι η μόνη οδός διαφυγής είναι μια ιδιόμορφη ομερτά που υπονομεύει θεσμούς και δημοκρατία.

Ειδικότερα, στις 5 Αυγούστου, μόλις είχε αποκαλυφθεί η παρακολούθηση Ανδρουλάκη από την ΕΥΠ, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος υποσχέθηκε τα εξής: *“Σύμφωνα με διαρροές του ΠΑΣΟΚ, ζητείται η εκ νέου σύγκληση της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Η Κυβέρνηση απαντά θετικά στο αίτημα αυτό, ελπίζοντας αυτή τη φορά να ανταποκριθεί και ο κ. Ανδρουλάκης, να παραστεί προσωπικά, προκειμένου να ενημερωθεί και να πάρει απαντήσεις για όλα τα σχετικά με τη νόμιμη επισύνδεση που τον αφορά, απαντήσεις που δεν θα αφήνουν περιθώριο για αυθαίρετα συμπεράσματα και συνωμοσιολογία.”*

Η Νέα Δημοκρατία υπαναχώρησε από την δεσμευτική αυτή εξαγγελία πολλαπλά. Στη συζήτηση πολιτικών αρχηγών ο πρωθυπουργός απέφυγε, παρά τις συστηματικές προκλήσεις της αντιπολίτευσης, να δεσμευτεί ότι ακόμη και σήμερα δεν παρακολουθούνται πολιτικοί. Επέμεινε στη γραμμή του «εγώ δεν είδα, δεν έμαθα, δεν ξέρω», δηλώνοντας, επιλέξει, *“θεωρώ ότι δεν είναι χρέος να γνωρίζω ποιους παρακολουθεί η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών παρά μόνο ενδεχομένως ex post”*.

Η λειτουργία της Εξεταστικής Επιτροπής κινήθηκε, με αποκλειστική ευθύνη της πλειοψηφίας, στο ίδιο πλαίσιο συσκότισης και απόκρυψης της αλήθειας. Η κυβερνητική πλειοψηφία απέρριψε το αίτημα να προσκομιστούν οι υπηρεσιακοί φάκελοι της ΕΥΠ για Ανδρουλάκη και Κουκάκη και όλα τα κρίσιμα έγγραφα που ζήτησε η αντιπολίτευση. Τα πρώην και τα νυν στελέχη της προσήλθαν με ενιαία γραμμή συγκάλυψης: όπως οι ένοχοι στις ΗΠΑ αρνούνται μαρτυρία, βάσει της 5ης αναθεώρησης, για να αποφύγουν αυτονεχοποίηση, έτσι και αυτοί απέφυγαν να δηλώσουν οτιδήποτε ενώπιον της. Και όμως ο Κανονισμός της Βουλής είναι σαφής: Προβλέπεται στο άρθρο 147 ότι η Επιτροπή έχει δικαίωμα να καλεί και να εξετάζει μάρτυρες με ευθεία εφαρμογή του άρθρου 224 ΠΚ, που ορίζει ότι όποιος, ενώ εξετάζεται ως μάρτυρας ενώπιον αρχής αρμόδιας να ενεργεί εξέταση για την κρινόμενη υπόθεση, αρνείται ή αποκρύπτει την αλήθεια, τιμωρείται με φυλάκιση.

Περαιτέρω, οι διατάξεις του άρθρου 14 του νόμου 3649/2008, που καθιερώνουν καθήκον εχεμύθειας για τους υπαλλήλους και τα στελέχη της ΕΥΠ, δεν εφαρμόζονται επί του προκειμένου, δεδομένου ότι η Επιτροπή έχει εκ του Κανονισμού αρμοδιότητες που συνδυάζουν τον κοινοβουλευτικό έλεγχο με τις ανακριτικές εξουσίες του εισαγγελέα, ενώ οι συνεδριάσεις της είναι μυστικές, ούτως ώστε να προστατεύονται τυχόν εθνικά μυστικά. Η προαναφερθείσα ρύθμιση του Κανονισμού υπερισχύει κάθε άλλης διάταξης, όχι μόνον ως ειδική, αλλά και εν όψει των συνταγματικών αρχών της λαϊκής κυριαρχίας (άρθρο 1 παρ.

2 Σ) και της αυτονομίας της Βουλής (άρθρο 65 παρ. 1), που επιβάλλουν η Εθνική Αντιπροσωπεία να μην κωλύεται στην άσκηση του κοινοβουλευτικού της ελέγχου και να μην υπάρχουν στεγανά ως προς τον έλεγχο αυτό, που μπορεί να μετεξελιχθούν σε παρακρατικά κέντρα υπονόμευσης της δημοκρατίας.

Άλλωστε η προστασία του απόρρητου δεν είναι σε καμία περίπτωση απόλυτη. Κατά τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ 1116/2009), σε περίπτωση που η αιτιολογία της διοικητικής πράξης βασίζεται σε απόρρητο κατά νόμο στοιχείο, η διοίκηση υποχρεούται να το θέσει υπόψη του δικαστηρίου κατά τρόπο συμβατό με τον απόρρητο χαρακτήρα του προκειμένου να αξιολογηθεί η νομιμότητα της αιτιολογίας και να εξασφαλιστούν ο σεβασμός του δικαιώματος δικαστικής προστασίας και η ομαλή λειτουργία της δικαστικής εξουσίας.

Σε καμία περίπτωση, συνεπώς, δεν μπορεί το απόρρητο να αποτελέσει φύλλο συκής για τη συγκάλυψη του ελληνικού Γουστεργκέιτ. Ο ίδιος ο πρώην πρωθυπουργός και αρχηγός της Νέας Δημοκρατίας, Κ. Καραμανλής, δήλωσε δημόσια ότι «η επίκληση του απορρήτου σε τέτοιες περιπτώσεις υποτάσσεται στην ανάγκη κάθαρσης του δημόσιου βίου. Άλλοι βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, όπως ο κ. Κ. Τζαβάρας, επέκριναν την λογική επίκλησης του απορρήτου. Κατά τον τελευταίο, «ανοίγει ο δρόμος για μια αθέατη και απόρρητη “Δημοκρατία”».

Πέραν των προφανών πολιτικών ευθυνών, όσοι μάρτυρες αρνήθηκαν μαρτυρία επικαλούμενοι το ανύπαρκτο απόρρητο, υπέχουν και ποινικών ευθυνών, βάσει του άρθρου 224 του Ποινικού Κώδικα, που πρέπει να αποδοθούν.

5.3 Ειδικότερα για το απόρρητο

Ι. η διάταξη του άρθρου 43^Α §2^αεδαφ. στ' του ΚτΒ, προβλέπει ότι: «Οι συζητήσεις για τη δραστηριότητα της Ε.Υ.Π. είναι απόρρητες και τα μέλη της δεσμεύονται να τηρούν το απόρρητο αυτό και μετά τη λήξη της θητείας τους». Από τη διάταξη αυτή συνάγεται ότι ο νομοθέτης του ΚτΒ επέβαλε στα μέλη της Επιτροπής μια τόσο αυστηρή υποχρέωση τήρησης απορρήτου γιατί θεωρεί αυτονόητο ότι κατά τις συζητήσεις για την ΕΥΠ αποκαλύπτονται κρατικά απόρρητα που αφορούν την εθνική κυριαρχία, την εθνική ασφάλεια κλπ. Για το λόγο αυτό, δεσμεύει τα μέλη της με υποχρέωση τήρησης του απορρήτου και μετά τη λήξη της θητείας τους, γιατί θεωρεί επίσης αυτονόητο ότι δεν μπορεί να προβληθεί κατά

της ελεγκτικής διαδικασίας της Βουλής το απόρρητο των συγκεκριμένων πληροφοριών, παρά μόνο από τον αρμόδιο Υπουργό και υπό τους όρους που αναφέρθηκαν ανωτέρω.

II. Όσες φορές διασταυρώθηκε στο πρόσφατο παρελθόν η διαδικασία του κοινοβουλευτικού ελέγχου της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας ή της Εξεταστικής Επιτροπής, με την προστασία κρατικών απορρήτων, δεν υπήρξε ποτέ άρνηση παροχής πληροφοριών από τους εξεταζόμενους κρατικούς λειτουργούς που εκπροσωπούσαν την ΕΥΠ.

III. Κατά την ίδια τη συνεδρίαση της Επιτροπής, που έλαβε χώρα την 1^η.9.2022, πριν από την εξέταση των ως άνω που αρνήθηκαν να δώσουν απαντήσεις, είχαν εξεταστεί δύο πρώην Διοικητές της ΕΥΠ, οι οποίοι, με απaráμιλλο σεβασμό προς το έργο των μελών της Επιτροπής υπηρέτησαν πρόθυμα την διαδικασία του κοινοβουλευτικού ελέγχου, απαντώντας σε όλες τις ερωτήσεις που τους υπεβλήθησαν χωρίς να επικαλεστούν δέσμευση από το καθήκον εχεμύθειας.

IV. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ υπηρεσιακού και λειτουργικού απορρήτου. Ειδικότερα προκειμένου να διαπιστωθεί ο αναγόμενος σε προστατευτέο αγαθό απόρρητος χαρακτήρας ενός στοιχείου, δεν αρκεί ο υπηρεσιακός χαρακτηρισμός του ως απόρρητου ή ως διαβαθμισμένης εμπιστευτικότητας, αλλά πρέπει επιπλέον το περιεχόμενό του να αναφέρεται στην εδαφική ακεραιότητα της χώρας, τη διεθνή ειρήνη και την αμυντική της θωράκιση.

V. Ο Πρόεδρος της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, ο πλέον αρμόδιος για τα θέματα προστασίας του απορρήτου, πρώην Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, υποστηρίζει ανεπιφύλακτα ότι δεν χωρεί επίκληση του απορρήτου ενώπιον της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας κατά την άσκηση του κοινοβουλευτικού ελέγχου για τη δράση της ΕΥΠ. Αυτά σύμφωνα με μία αμιγώς «νομική», υπό την έννοια της «νομικής δογματικής», προσέγγιση των ζητημάτων. Αλλά και από δικαιοπολιτική άποψη, η σε βάθος δημόσια διερεύνηση αυτής της «βιομηχανίας παρακολουθήσεων» με την επίκληση λόγων «εθνικής ασφάλειας» φαίνεται ότι αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τον εντοπισμό και την εκρίζωση αδιαφανών μηχανισμών εξυπηρέτησης ιδιοτελών σκοπιμοτήτων που συνεχίζουν να λειτουργούν στην Ελλάδα στο «ημίφως» της εκτελεστικής εξουσίας, νοθεύοντας τα δημοκρατικά και δικαιοκρατικά χαρακτηριστικά του πολιτεύματός μας. Η διεξαγωγή ενός μίζερου και λειψού κοινοβουλευτικού ελέγχου υπό το κράτος αμφισβητούμενων και αλληλοαντικρουόμενων διαρροών, που παράγουν σύγχυση στη δημόσια

σφαίρα, ενισχύοντας την αίσθηση της αδιαφάνειας και υποδαυλίζοντας κάθε είδους συνωμοσιολογίες και παραφιλολογίες, μάλλον επιζήμια είναι για τη λειτουργία της δημοκρατίας μας. Τούτο διότι, παρατείνεται η τραυματική αίσθηση μιας θεσμικής-πολιτειακής εκκρεμότητας, ενώ επιτείνεται και η κρίση εμπιστοσύνης των πολιτών ως προς τη διαχείριση ευαίσθητων ηθικο-πολιτικών ζητημάτων, που αφορούν τα ίδια τα θεμέλια της έννομης τάξης.

VI .Επιπρόσθετα πρέπει να εστιάσουμε σημειακά σε δύο μόνο επισημάνσεις που θα συντέιναν στην εναρμόνιση της διαδικασίας με τα κριτήρια της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (εφεξής: ΕΣΔΑ) και τη νομολογία του Δικαστηρίου του Στρασβούργου:(α) η αποκατάσταση της παρανόησης που διαχέεται ευρέως τις τελευταίες ημέρες, σε σχέση με την αντιταξιμότητα της έννοιας του απορρήτου. Ενώ το απόρρητο καταρχάς, ευλόγως συνδέεται με τη δράση των μυστικών υπηρεσιών ως παράμετρος επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας, είναι αυτονόητο ότι δε μπορεί να εγείρεται κατά τον έλεγχο του έργου αυτών των υπηρεσιών από τα αρμόδια κατά το Σύνταγμα και τον νόμο όργανα, στο πλαίσιο της καταστατικής για το δημοκρατικό πολίτευμα, αρχής της λογοδοσίας. Τούτο σημαίνει ότι δε νοείται άρνηση ενημέρωσης των κοινοβουλευτικών επιτροπών – μόνιμων και εξεταστικών -, οι οποίες κατά την κλασική δικαιοκρατική αντίληψη, έχουν ως αποστολή την άσκηση ελέγχου εξ ονόματος του κυρίαρχου λαού. Ομοίως, το απόρρητο δε μπορεί να αντιταχθεί ούτε έναντι της Αρχής Διασφάλισης Απορρήτου των Επικοινωνιών (εφεξής: ΑΔΑΕ), η οποία ως το εκ του Συντάγματος καθύλην αρμόδιο όργανο για τον έλεγχο νομιμότητας επί της διαδικασίας άρσης του απορρήτου, πρέπει να διαθέτει πλήρη πρόσβαση στα στοιχεία κάθε συντελεσθείσας άρσης. Καθόσον η ΕΥΠ περιλαμβάνεται – και ορθώς – μεταξύ των ελεγχόμενων από την ΑΔΑΕ φορέων, ούτε έναντι αυτής ισχύουν, οι διατάξεις περί χορήγησης προηγούμενης άδειας από τον εποπτεύοντα υπουργό. Οι διαρκείς και θεσμοθετημένοι έλεγχοι τόσο από το Κοινοβούλιο, όσο και από την ΑΔΑΕ, υφίστανται κατ' εφαρμογή της δημοκρατικής αρχής. Δεν πρέπει συνεπώς, να συγχέονται με την ανάγκη χορήγησης προηγούμενης άδειας, σε ειδικές και έκτακτες περιπτώσεις πχ κατάθεση υπαλλήλου της ΕΥΠ ως μάρτυρα ενώπιον Δικαστηρίου.

(β) Πρόβλημα δημιουργούν επίσης, επιμέρους στοιχεία της διαδικασίας, στο πεδίο των άρσεων που πραγματοποιούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας. Πρόκειται για παραμέτρους, οι οποίες προσκρούουν στα κριτήρια που παγίως θέτει η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σε σχέση με τη συμβατότητα των εγχώριων

κανονιστικών πλαισίων με τις διατάξεις της ΕΣΔΑ. Η αόριστη χρονική διάρκεια, η έλλειψη οποιασδήποτε αιτιολογίας επί του σώματος της διάταξης, καθώς επίσης και η δυνατότητα μη αναγραφής του ονόματος του καθού το μέτρο, η λήψη της απόφασης από μονοπρόσωπο αντί συλλογικού οργάνου, είναι μερικά μόνο από τα σημεία των οποίων επείγει η εναρμόνιση με τα δικαιοκρατικά minima.

Όσα εκτέθηκαν πιο πάνω οδηγούν αβίαστα στο συμπέρασμα ότι η απαράδεκτη ματαίωση του κοινοβουλευτικού ελέγχου για τις τηλεφωνικές παρακολουθήσεις με τον τρόπο που συνέβη προκάλεσε ισχυρό πλήγμα απαξίωσης των κοινοβουλευτικών θεσμών της Χώρας. Το πλήγμα αυτό δεν πρέπει να παραμείνει χωρίς θεσμική αντιμετώπιση από τα αρμόδια κοινοβουλευτικά όργανα, άλλως η κοινοβουλευτική δημοκρατία στη χώρα μας απειλείται με θεσμικές αλλοιώσεις και διαδικαστικούς εκφυλισμούς.

5.4 Οι τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις της νομιμότητας της παρακολούθησης

Ο λόγος συνεχούς επίκλησης του απορρήτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας γίνεται, προφανώς, για να μην καταστεί δυνατή η διερεύνηση της ουσιαστικής νομιμότητας των επισυνδέσεων της ΕΥΠ, παρά την προαναφερθείσα δήλωση του κυβερνητικού εκπροσώπου ότι ο κ. Ανδρουλάκης «*θα ενημερωθεί και να πάρει απαντήσεις για όλα τα σχετικά με τη νόμιμη επισύνδεση που τον αφορά, απαντήσεις που δεν θα αφήνουν περιθώριο για αυθαίρετα συμπεράσματα και συνωμοσιολογία*». Κατ' αρχήν, μετά την τροποποίηση της παρ. 9 του αρθ. 5 του ν. 2225/1994 από την αντισυνταγματική τροπολογία Πικραμμένου του 2021, δεν υπάρχει νόμιμος τρόπος ενημέρωσης του παρακολουθούμενου για λόγους εθνικής ασφάλειας. Ο ίδιος ο διοικητής της ΕΥΠ κ. Δεμίρης δήλωσε ότι τυχόν ενημέρωση από τον ίδιο του κ. Ανδρουλάκη θα συνιστούσε «καινοτομία» ενώ ο ίδιος ρητά δήλωσε επίσης ότι δεν θα μετέφερε στον Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ ότι ο ίδιος γνωρίζει, αλλά ότι του επιτρέπεται να του πει και πάλι βάσει του ανύπαρκτου και διάτρητου απορρήτου. Είναι προφανές ότι «καινοτομία» που δεν έχει έρεισμα σε νόμιμη αρμοδιότητα αντιβαίνει βίαια με την αρχή του Κράτους Δικαίου. Και, επιπλέον, δεν υπάρχει μόνον η περίπτωση Ανδρουλάκη. Πώς θα ενημερωθεί ο κ. Κουκάκης, ο κ. Μαλιχούδης, όλοι όσοι ήδη γνωρίζουμε ότι παρακολουθούνταν από την ΕΥΠ για λόγους εθνικής ασφάλειας.

Όσο η κυβέρνηση δεν παρουσιάζει υπαρκτούς και νόμιμους λόγους εθνικής ασφάλειας που να δικαιολογούν την παρακολούθηση Ανδρουλάκη, η έγκριση της αρμόδιας εισαγγελίας δεν καθιστά αυτοδικαίως αυτή νόμιμη, αλλά το πολύ νομότυπη. Αντιθέτως μάλιστα, ελλείπει παρόμοιου λόγου, ελέγχεται η ίδια η για τη νομιμότητα των ενεργειών της. Όπως έγραψε σχετικά, με τη συνταγματική του ιδιότητα, ο καθηγητής Ε. Βενιζέλος, αλλοίμονο εάν «*μια κυβέρνηση μπορεί επικαλούμενη λόγους εθνικής ασφάλειας με την έγκριση ενός ή έστω δυο εισαγγελέων να θέτει υπό διαρκή παρακολούθηση όλους τους πολιτικούς της αντιπάλους*».

Για υπεράσπιση της θέσης του περί νομιμότητας της παρακολούθησης Ανδρουλάκη, επιχείρησε ο κ. Μητσοτάκης να τη στηρίξει με αναφορά στην υπόθεση των βουλευτών της «Χρυσής Αυγής». Διαψεύσθηκε όμως από τον δικηγόρο πολιτικής αγωγής στη σχετική δίκη, τον Θ. Καμπαγιάννη, ο οποίος δήλωσε: «στην ποινική δίωξη της Χρυσής Αυγής δεν υπήρξε “νόμιμη επισύνδεση” των τηλεφωνικών συνομιλιών των βουλευτών της αν και ελέγχονταν για σοβαρά κακούργηματα. Το γνωρίζουμε αυτό από τη δικογραφία της υπόθεσης, στην οποία δεν περιέχεται καμία διάταξη ή σχετική απομαγνητοφώνηση”. Σε κάθε περίπτωση, άλλο ζήτημα είναι η άρση του απορρήτου για τη διακρίβωση ιδιαίτερος σοβαρού εγκλήματος με αιτιολογημένο βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών και άλλο η άρση του απορρήτου για λόγους «εθνικής ασφάλειας» που δεν συνιστούν έγκλημα, άρση που γίνεται με αίτημα της ΕΥΠ χωρίς αιτιολογία, συχνά χωρίς μνεία του ονόματος του παρακολουθούμενου και με απλή εισαγγελική διάταξη που δεν αιτιολογείται, παρά το γεγονός ότι ο νόμος επιβάλλει να συντρέχει βάσιμος λόγος εθνικής ασφάλειας.

Για την παρακολούθηση βουλευτή (και ευρωβουλευτή γιατί οι συνταγματικές εγγυήσεις είναι δύο) έχουν παρουσιαστεί στο σχετικό δημόσιο νομικό διάλογο δύο απόψεις: κατά την αυστηρότερη, το βουλευτικό απόρρητο του άρθρου 61 παρ. 3 ως ειδικότερη διάταξη θέτει, απευθείας εκ του Συντάγματος, πρόσθετα ειδικότερα όρια στις κάμψεις του τηλεπικοινωνιακού απορρήτου που προβλέπονται στο άρθρο 19 παρ.1. Κατά τη σχετική ανάλυση του καθηγητή Α. Καϊδατζή, σύμφωνα με το άρθρο 19 του Συντάγματος και τον εκτελεστικό του νόμο, παρακολούθηση επιτρέπεται μόνο για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρού εγκλήματος ή για λόγους εθνικής ασφάλειας. Στην πρώτη περίπτωση συνιστά ανακριτική πράξη και, ήδη για το λόγο αυτό, δεν μπορεί να διαταχθεί χωρίς προηγουμένη άδεια

της βουλής κατά το άρθρο 62 του Συντάγματος για το βουλευτικό ακαταδίωκτο. Στη δεύτερη περίπτωση δεν συνιστά μεν ανακριτική πράξη με στενή έννοια, όμως οι άλλες δυο πτυχές της βουλευτικής ασυλίας, το ανεύθυνο του βουλευτή και το βουλευτικό απόρρητο, οδηγούν στο συμπέρασμα -που εν μέρει και εμμέσως υιοθέτησε κι ο ίδιος ο πρωθυπουργός- ότι η παρακολούθηση βουλευτή συνιστά εν τέλει μια πολιτική κρίση, που προϋποθέτει απόφαση ενός πολιτικού οργάνου -όχι όμως του πρωθυπουργού, αλλά της βουλής. Αφενός, κατά το άρθρο 61 παρ. 1 του Συντάγματος, ο βουλευτής δεν εξετάζεται με οποιονδήποτε τρόπο για γνώμη ή ψήφο που έδωσε κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Έχει άλλωστε, κατά το άρθρο 60, απεριόριστο δικαίωμα γνώμης και ψήφου κατά συνείδηση. Αυτή η προστασία του δημόσιου λόγου του, όμως, υπονομεύεται, αν δεν αναιρείται, όταν ο βουλευτής γνωρίζει ότι ο ιδιωτικός λόγος του μπορεί να παρακολουθείται. Αφετέρου, κατά το άρθρο 61 παρ. 3 του Συντάγματος, ο βουλευτής δεν έχει υποχρέωση μαρτυρίας για πληροφορίες που περιήλθαν σ' αυτόν ή δόθηκαν από αυτόν κατά την άσκηση των καθηκόντων του, ούτε για τα πρόσωπα που του εμπιστεύθηκαν τις πληροφορίες ή στα οποία αυτός τις έδωσε. Και αυτή η προστασία αναιρείται, όταν ο βουλευτής γνωρίζει ότι μπορεί να παρακολουθείται.

Κατ'αυτή την άποψη, η νόμιμη παρακολούθηση βουλευτή ουσιαστικά αποκλείεται, γιατί εάν θα ήταν αναγκαία η άρση της ασυλίας του για να λάβει χώρα, θα ήταν προφανώς αλυσιτελής, εφόσον ο παρακολουθούμενος θα ήξερε εκ των προτέρων ότι παρακολουθείται. **Και κατά την ηπιότερη όμως ερμηνευτική εκδοχή, που υποστηρίζεται από τους περισσότερους συνταγματολόγους, ακόμη και εάν είναι δυνατή η επισύνδεση βουλευτή, αυτή θα πρέπει να γίνει με αυστηρότερο έλεγχο αναλογικότητας από ότι των λοιπών πολιτών και στάθμιση της συνταγματικής προστασίας με την ανάγκη προστασίας της εθνικής ασφάλειας. Αυτό προϋποθέτει ειδική αιτιολογία και, οπωσδήποτε σοβαρότατο λόγο εθνικής ασφάλειας. Όπως δε έχει γράψει ο καθηγητής Σωτηρέλης, «η μόνη «εθνική ασφάλεια» της οποίας μπορεί να γίνει επίκληση είναι αυτή της χώρας μας (και όχι άλλης χώρας...) και ο μόνος σχετικός λόγος που θα δικαιολογούσε παρακολούθηση, για να το πούμε καθαρά, θα ήταν η κατασκοπεία...»**

Το μόνο βέβαιο είναι ότι η τοποθέτηση του πρωθυπουργού, που αποτελεί και την κεντρική γραμμή της επιχειρηματολογίας της Νέας Δημοκρατίας, ότι η παρακολούθηση Ανδρουλάκη ήταν νόμιμη, αλλά λάθος, είναι σαφώς αντισυνταγματική. Εάν δεν υπήρχε σοβαρός

λόγος εθνικής ασφάλειας η παρακολούθηση ήταν εξ αρχής παράνομη. Εάν, παρ'ελπίδα, ο κ. Ανδουρλάκης ήταν πράγματι ύποπτος για κατασκοπεία, η παρακολούθηση του δεν ήταν λάθος. Η αλήθεια είναι ότι κανένας λόγος εθνικής ασφάλειας δεν υπήρχε. Η κυβέρνηση επιθυμούσε να παρακολουθεί από πρώτο χέρι τις εκλογές στο ΚΙΝΑΛ, ενδεχομένως για να μπορεί να τις επηρεάσει. Μετά δε την αποκάλυψη του σκανδάλου βολεύεται με το να αφήνει έναν από τους κεντρικούς πολιτικούς αντιπάλους της να πάει στις εκλογές με τη σκιά του «εθνικώς ύποπτου».

6. Για το ζήτημα των συνακροάσεων στο τηλεφωνικό κέντρο του ΚΚΕ

Από τη μεριά του ΣΥΡΙΖΑ – Προοδευτική Συμμαχία υποστηρίχτηκαν όλα τα αιτήματα του ΚΚΕ για την κλήση μαρτύρων αλλά και για την κατάθεση των απαραίτητων εγγράφων. Δυστυχώς από τη μεριά της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας ακολουθήθηκε ή ίδια πρακτική της απόρριψης των αιτημάτων αυτών πράγμα που δυσχέρανε ουσιωδώς το έργο της επιτροπής. Ωστόσο από την εξέταση των μαρτύρων προέκυψε ότι ενδεχομένως να υπάρχει εμπλοκή ξένων μυστικών υπηρεσιών στην υπόθεση των συνακροάσεων του τηλεφωνικού κέντρου του ΚΚΕ. Σε κάθε περίπτωση θεωρούμε ότι είναι απαραίτητο η επιτροπή θεσμών και διαφάνειας αλλά και η ΑΔΑΕ να επιμείνουν στη σχετική έρευνα για την αποκάλυψη της αλήθειας και σε αυτήν την υπόθεση για την οποία εξάλλου απαιτείται και η συνεργασία των εταιριών παρόχων επικοινωνιών.

Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των ανωτέρω προκύπτουν συγκεκριμένα συμπεράσματα:

1. Προκύπτει από τις αντιφάσεις του Πρωθυπουργού, την εν γένει υποκριτική στάση του αλλά και τις πρακτικές που ακολούθησε τόσο η ελληνική κυβέρνηση όσο και η κοινοβουλευτική πλειοψηφία για την συγκάλυψη του σκανδάλου ότι βασικός γνώμονας του δεν είναι η αλήθεια και η διαλεύκανση της υπόθεσης αλλά η συγκάλυψη της και η εξαφάνιση στοιχείων που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην απόδοση όχι μόνο πολιτικών αλλά και ενδεχόμενων ποινικών ευθυνών.
2. Ειδικότερα για τις τελευταίες προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις καθώς είναι πλέον σαφές ότι δεν υφίστανται λόγοι εθνικής ασφάλειας για τις υπό εξέταση παρακολουθήσεις.

3. Υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις ότι η ΕΥΠ αξιοποιούσε το παράνομο λογισμικό predator από κοινού με τις επίσημες επισυνδέσεις.

4. Η γνώση του Πρωθυπουργού σχετικά δεν τεκμαίρεται μόνο αντικειμενικά λόγω της σχετικής του αρμοδιότητας αλλά και από την στενότητα σχέση του με τον γγ και ανιψιό του κ.ο Γρηγόρη Δημητριάδη, από τον διορισμό του κ.ο Διονύση Μελιτσιώτη πρώην διευθυντή του Γραφείου του στη θέση του β' υποδιοικητή της ΕΥΠ, από την ειδική μεταχείριση του πρώην πλέον Διοικητή της ΕΥΠ κ.ο Κοντολέοντα ο οποίος διορίστηκε μετά από την σχετική αλλαγή των προβλέψεων του νόμου αλλά και από την στάση του κ.ο Δεμίρη ο οποίος διορίστηκε διοικητής της ΕΥΠ από τον Πρωθυπουργό μετά την παραίτηση Κοντολέοντα με μόνο σκοπό την συγκάλυψη της υπόθεσης όπως προκύπτει και από την μεταχείριση που επεφύλαξε στην ελεγκτική αρχή, την κάλυψη της εισαγγελέως Βασιλικής Βλάχου και την εν γένει άρνηση συνεργασίας του τόσο με την ΑΔΑΕ όσο και με την εξεταστική επιτροπή της Βουλής.

5. Γνώση του Πρωθυπουργού τεκμαίρεται εξάλλου και από το γεγονός ότι η κυβέρνηση μέσω του Αντιπροέδρου της, και στενότητας συνεργάτη του κ.ο Μητσοτάκη, κ.ο Πικραμμένου επιχείρησε, ήδη πριν την αποκάλυψη της παρακολούθησης του κ.ο Ανδρουλάκη, να δημιουργήσει θεσμικά φράγματα κρατώντας το σκάνδαλο των παρακολουθήσεων μυστικό μέσω της αντισυνταγματικής τροπολογίας της 31^{ης} Μαρτίου του 2021.

Εν όψει όλων των ανωτέρω είναι αναγκαία η περαιτέρω διερεύνηση της υπόθεσης τόσο από την ελληνική Βουλή με όλα τα διαθέσιμα κοινοβουλευτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένης και της επιτροπής προκαταρκτικής εξέτασης, όσο και από την ποινική δικαιοσύνη η οποία πρέπει να πάρει τις απαραίτητες πρωτοβουλίες λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των πορισμάτων που οφείλει η εξεταστική επιτροπή να τους αποστείλει.